

GAZETA POLSKA

WARUNKI PRENUMERATY:

ROZCZNIKI: w Brazylii 14\$000, do Argentyny 6 pezów, do Ameryki Północnej i do Europy 3 dolary.
Numer pojedynczy 400 rejsów.
WARUNKI OGŁOSZEN
Drobne ogłoszenia do 3 cm. wysokości (jeden łam) 1 raz 3\$000, 2 razy 5\$000, 3 razy 7\$000, 6 razy 12\$000
Większe ogłoszenia po 600 rejsów (urzędowe 1\$000) za 1 cm. jednołam. W tekście 100 proc. drożej.
Roczne ogł. 50 proc. niższe Ogłosz. tylko za gotówkę.

ADRES dla LISTOW I PRZESYŁEK PIENIĘŻNYCH
[„Vale Postal” i „Carta com Valor”]
Gazeta Polska, Curitiba Parana, Caixa Postal B
REDAKCJA I ADMINISTRACJA
m.ści się przy ulicy Conselheiro Laurindo No. 6.
[blisko Uniwersytetu Parańskiego.]
Gazeta wychodzi raz na tydzień, zawsze w środę.
Wydawca: Franciszek Wochnik.
Redaktor: Ignacy SklarSKI

Nr. 8

Kurytyba, Środa dnia 22 Lutego 1928

Rok XXXVII

Układ w sprawie emigracji do Sao Paulo

(Ciąg dalszy)
Art. 33.

Wszelkie zmiany warunków niniejszej umowy są nieważne. Zaświadczam, że wszystkie warunki powyższej umowy, zarówno ogólne i dotyczące wynagrodzenia, jak szczególne, za wyjątkiem tych, które unieważniłem i które wymieniam poniżej, zostały przyjęte przez właściciela kontraktującego i przez robotnika zakontraktowanego, jak to wynika z „procury” robotników Nr. . . . i z potwierdzenia odbioru książeczki Nr. . . . które to dokumenty zostały zarejestrowane w aktach niniejszego Urzędu.

Warunki unieważnione
Sao Paulo, dnia 19 r.
(znacznik stemplowy na sumę)
Podpis _____
Kierownik
Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy

ZALĄCZNIK Nr. 2

Ramowa umowa o pracę dla robotników sezonowych dla zbioru kawy

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w São Paulo

Książka Nr. _____ rolnego robotnika sezonowego do zbioru kawy pochodzącego z _____ przybyłego dn. _____ 19r. zarejestrowanego pod Nr. _____ zakontraktowanego przez właściciela fazendy _____ położonej w okręgu sądowym _____ gminie _____ przy najbliższej stacji _____
Obie strony zawierając umowę — robotnik i pracodawca — oświadczają w tym Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy, że przyjmują wszystkie warunki wyszczególnione poniżej, zarówno ogólne i dotyczące wynagrodzenia jak szczególne, zobowiązując się do wiernego wykonywania tych przepisów.

Warunki ogólne.

Art. 1.

Właściciel fazendy zapewni bezpłatnie robotnikowi sezonowemu i . . . osobom jego rodziny lub grupy:
a) środki przewożowe dla niego, jego rodziny, personelu i ich bagażu od najbliższej położonej stacji do fazendy;
b) dom mieszkalny świeżo pobielony wapnem, z podłogą z desek lub cegły i z kominem w kuchni;
c) wykonanie na swój koszt przez czas trwania umowy wszystkich potrzebnych reperacji nie wynikłych z winy robotnika;
d) pastwisko dla bydła w stosunku . . . na robotnika dorosłego należącego do jego rodziny lub grupy;
e) grunt pod uprawę jarzyn i drobną hodowlę, przylegający do domu mieszkalnego robotnika.

Art. 2.

Robotnik będzie mógł chować trzodę chlewną i kozy jedynie na pastwiskach do tego odpowiednich i przez niego utrzymywanych w miejscu oznaczonym.
Ponadto będzie odpowiedzialny za przypadkowe szkody wyrządzone przez powyższe wymienione zwierzęta.

Art. 3.

Robotnik zobowiązuje się wzamian za wynagrodzenie poniżej omówione:
a) wykonywać roboty wymagane przez administrację;
b) starannie dokonywać dosadzania;
c) wycinać suche gałęzie, usuwać liany i chwasty;
d) motykować ziemię zgodnie z zarządzeniami administracji fazendy;
e) dokonywać zbioru stosując się do wskazówek administracji fazendy;
f) rozrzucać liście oraz grudki ziemi według sposobu wskazanego przez administrację.

Art. 4.

Robotnik podejmuje się bez osobnego wynagrodzenia, w sposób i w czasie określonym przez właściciela lub administrację:
a) naprawy ogrodzenia pastwisk, w których paść się będzie jego dobytek;
b) gaszenia pożarów w lasach, domach i ogrodzeniach fazendy.

Art. 5.

O ileby robotnik nie wykonał jednej z prac wyszczególnionych w art. 3 i 4, administracja fazendy może powierzyć ich wykonanie komu innemu i obciążyć robotnika wyłożeniami kosztami.

Art. 6.

Gdyby przyczyną niewykonania tych robót była choroba, lub wszelki inny powód usprawiedliwiony, robotnik obciążony być może jedynie kwotą wyłożoną na stałe, wymienioną w art. 3, za wyjątkiem ustępu „e”. Kwota ta nie będzie mogła przewyższyć wysokości wynagrodzenia przyjętego w tym czasie i miejscu.

Art. 7.

Robotnik podlega grzywnie w wysokości 5 milrejsów za każdorazowe zakłócenie porządku fazendy lub przekroczenie rozporządzeń właściciela lub administracji, odnoszących się do organizacji pracy.

Art. 8.

Właściciel nie wydaje żadnych zaliczek poza niezbędnymi dla wyżywienia nowoprzybytych albo w razie choroby.

Art. 9.

Zwierzęta będące własnością robotnika stanowią zabezpieczenie jego długu wobec właściciela; ten ostatni ma prawo poszukiwać na nich tego długu, nawet jeżeli przejdą do rąk osoby trzeciej.

Art. 10.

Robotnik może czynić potrzebne zakupy gdzie zechce.

Art. 11.

Właściciel zarządzi wpisywanie raz na tydzień z całą ścisłością i dokładnością do niniejszej książeczki, która jest własnością robotnika:
a) wypłat za przycinanie i motykowanie;
b) wypłat za przycinanie i motykowanie;
c) wypłat za dniówki;
d) wypłat sumy umówionej za alqueires (50 litrów) uzbieranej kawy;
e) wypłat za rozrzucaenie liści i ziemi (espalhação de cisco)
f) narzędzi pracy i naczyń gospodarskich, dostarczonych robotnikowi w celu zwiększenia wartości lub zgodnie z umową — na kredyt właściciela; oraz:

a) zaliczek udzielonych zgodnie z art. 8-ym niniejszej umowy;
b) składek przeznaczonych na opiekę lekarską i środki apteczne;
c) dostaw innych ewentualnie narzędzi pracy i sprzętów gospodarskich grzywnien nałożonych na mocy niniejszej umowy;
e) kwot odpowiadających robotom wykonanym przez osoby trzecie, na mocy przepisów art. 5 i 6 niniejszej umowy.

Art. 12.

Gdyby właściciel bez słusznego powodu, oddalił robotnika przed upływem roku rolnego, który się kończy czynnością zwaną espalhação de cisco (rozrzucaenie liści i ziemi), będzie obowiązany zapłacić w całości wynagrodzenie za czas upłyniony oraz połowę sumy, do której robotnik miałby prawo za czas pozostający do upływu legalnego terminu niniejszej umowy [art. 1228 Kodeksu Cywilnego].

(Ciąg dalszy nastąpi)

KRONIKA KRAJOWA

Kurytyba.

NOWI BUCHALTERZY POLSCY. Dnia 11 bm. odbyło się w lokalu „Escola Pratica de Comercio” uroczyste wręczenie dyplomów buchalterów uczniom, którzy w roku 1927 ukończyli praktyczny kurs tejsze szkoły. W uroczystości tej wzięli udział, oprócz licznie zgromadzonych krewnych i przyjaciół dyplomowanych, przedstawiciele władz szkolnych, stanowych i federalnych, a także zaszczylił ją swą obecnością J. E. ks. Arcybiskup D. Joac Braga.
Z polaków uzyskali dyplomy buchalterów, oprócz poprzednio wymienionych, także pp. Jan Bararski i Dawid Kuchenny.

PIERWSZĄ NAGRODĘ otrzymał w klubie „Curitybano” polski narodowy taniec „Mazur” na festiwalu, urządzonym na cześć nowego prezydenta stanu Dra Afonsa Alves de Camargo w sobotę dnia 11 bm.

Grupa polska odtńczyła go w strojach narodowych. Pierwszą nagrodę otrzymała także grupa, która wykonała tańce: szkocki i indyjski.

Do tańców tych przygotował grupy odznaczony znany wszystkim utalentowany artysta dramatyczny i baletmistrz p. Tadeusz Morozowicz.

KOMPANJA OKRĘTOWA „CHARGEURS REUNIS” na mocy układu z Polską daje największe ulgi i wygody przybywającym i wyjeżdżającym z Polski do Brazylii i z Brazylii do Polski. Kompanja ta posiada we wszystkich portach urzędników polaków.

W Kurytybie agentem tej kompanji jest firma Vidal przy rua S. Francisco Nr 60, posiadająca również urzędnika — polaka, P. KAZIMIERZA KUKSZA.

Polecając tę kompanję naszym Rodakom, zawiadamiamy ich zarazem, że REDAKCJA „GAZETY POLSKIEJ” POSREDNICZYĆ MOŻE NA ICH ŻYCZENIE W NABYWANIU BILETÓW OKRĘTOWYCH W TEJ KOMPANJI.

Parana

STRASZNA EKSPLOZJA W PARANAGUA. W niedzielę dnia 12 bm. miasto portowe Paranagua nawiedziła gwałtowna burza, połączona z ulewym deszczem, grzmotami i piorunami. Burza ta wywołała ogromną panikę wśród mieszkanców i wyrządziła olbrzymie szkody w całym mieście, niszcząc kompletnie wiele mniejszych

zabudowań, zrywając dachy z większych budynków, wybijając szyby w wielu domach i wyrwijając nawet żelazne bramy. Uszkodzony został także miejscowy kościół, którego drzwi zaryglowane wepchnęła burza do środka, wyginając żelazną sztabę, jak trzcinę. Szkody te jednak niczem są w porównaniu z katastrofą wybuchu w składzie prochu i dynamitu, istniejącym w pobliżu rzeźni miejskiej, spowodowaną uderzeniem piorunu. W składzie tym znajdowało się 35 skrzyń dynamitu i ogromny zapas prochu. Wszystko to wraz z budynkiem wyleciało w powietrze i rozsypało się w gruzy. Sąsiednie „Matadouro” uległo temu samemu losowi. Z wielkiej murywanej rzeźni pozostała tylko jedna ściana. Ofiarami wybuchu padły trzy życia ludzkie — stróż składu materiałów wybuchowych i dwaj robotnicy, pracujący w rzeźni miejskiej. Wielu innych robotników, zajętych w Matadouro cudem uniknęło śmierci, chociaż zostali poważnie poranieni. Rzeźnia była oddalona 300 metrów od składu prochu, po którym pozostał zaledwie otwór, głęboki 10 metrów w promieniu 30 to metrowym. Bydło, które w czasie wybuchu znajdowało się w rzeźni, uciekło przerażone w pobliskie lasy. — Szkody olbrzymie, wyrządzone tylko szpitalowi Santa Casa, obliczają na 15 kontów.

„A LUCTA”. Od pewnego czasu wychodzi pod takim tytułem w Jaguarihyva pismo periodyczne w języku portugalskim. Z treści nadanego nam numeru przekonaliśmy się, że pismo to, poświęcone handlowi, rolnictwu i przemysłowi informuje także swych czytelników o sprawach ogólnie światowych. „A Lucta” jest więc pismem pożytecznym, szczególnie dla okolicznych kolonii polskich, gdyż redagowane jest umiejętnie przez naszych rodaków, p. Mikołaja Maliszewskiego, jako dyrektora i p. Stefana Barańskiego jako redaktora.

Pismu „A Lucta” i jego redaktorom przesyłamy życzenia jak najlepszego powodzenia.

Sao Paulo

POŻAR SAMOLOTU. Donoszą z Santos, że z powodu nieuwagi mechanika, samolot „Bartholomeu” de Gusmão, którym przyleciał z Florianopolis do Santos minister komunikacji Dr. Victor Konder, spalił się zupełnie. Mechanik odniósł podczas pożaru lekkie rany. — Minister Konder i jego komitywa znajdowali się już w tym czasie na lądzie.

SAMOBÓJSTWO Zamieszkała przy Avenida Brasil Nr. 3 w S.

..i teraz jeszcze można sobie zapisać „Gazetę Polską”. Wysyłamy zaległe numery od Nowego Roku i No. 44 z dnia 2 listopada z numerem loteryjnym.

Kto nam poda nowych prenumeratorów otrzyma darmo piękne książeczki powieściowe

Paulo amerykańka Zehna Wilbean zachorowawszy na tyfus brzuszny nie chciała leczyć się w szpitalu izolowanym, gdzie ją ulokować chciano. — W kilka godzin później znaleziono ją nieżywą. Zehna popełniła samobójstwo, odbrawszy sobie życie wystrzałem z broni palnej.

KRADZIEŻ ŚWIĘTOKRADZKA
Z Avaré donoszą, że do tamtejszego kościoła zabrał się złodziej i skradł kosztowne naczynia i przybory kościelne i wypróżnił wszystkie skarbanki. Następnie aby zatrzeć ślady podpalił wszystkie ołtarze. Ogień zdołano z wielkim trudem ugasić. Wdrżono śledztwo.

D. Palumbo

w portach, Narodowego Departamentu Zdrowia w Rio de Janeiro
KLINIKA MEDYCZNA
Wyjeżdża na zwolnienie do chorych nietylko w mieście ale na kolonji tak w dzień jak i w nocy. Postępuje się własnym autem, Konsultorium Pharmacia „Moderna” Rua S. Francisco (Róg ul. Barão do Serro Azul) od godz. 9 do 11-ej.

Rio de Janeiro

ŻOŁNIERZ ZABIŁ KAPITANA. Z Rio de Janeiro donoszą, o następującym tragicznym zajściu:
Żołnierz Aurelino de Castro udał się dn. 12 bm. do kuchni swego bataljonu, aby zjeść obiad. Podczas obiadu jednak wszczął kłótnię z kucharką, która następnie zamieniła się w bitkę. Gdy się o tem dowiedział dyżurny oficer, kapitan Idelfonso Coimbra przybył natychmiast na miejsce bitki i uspokoił obu żołnierzy, poczem, po zanotowaniu ich nazwisk, powrócił do swego pokoju służbowego, gdzie wkrótce zjawił się żołnierz Aurelino de Castro i w słowach ordynarnych żądał od kapitana, aby o wypadku tym nie zawiadamiał władz wojskowych, gdyż w razie przeciwnym zostałby ukarany, i z temi słowami wyszedł z pokoju. — Kapitan zwrócił się ku drzwiom, aby je zamknąć, w tej samej chwili żołnierz Aurelino wyciągnął rewolwer który miał przy sobie i przez półotwarte drzwi dał strzał do kapitana Coimbra. Oficer zamknął wtedy drzwi. Żołnierz jednak powrócił i gdy kapitan Coimbra najmniej się tego spodziewał, dał do niego z nienacka jeszcze trzy strzały raniąc go w piersi i głowę. Żołnierz natychmiast uwięziono, a kapitan przewieziono do szpitala, gdzie zmarł podczas operacji. — Podczas pierwszego strzału dane go do kapitana Coimbra prz z brodniczego żołnierza, został także

znany sargento Arthur Pereira Fonseca, który w danej chwili znajdował się przy kapitanie.

Smierć kapitana Ildefonsa Coimbra wywołała w całym mieście bardzo bolesne wrażenie, był to bowiem jeden z najzdolniejszych oficerów policji rioskiej.

ZI RODNIA CZY SAMOBÓJSTWO. Prasa rioska zajmuje się bardzo smiercią porucznika Chovzala, który miał sobie odebrać życie w stanie Matto Grosso.

Nadchodzi jednak teraz wiadomości, że oficer ten, którego znano jako człowieka wzorowego i zrównoważonego, został zamordowany przez własnego ordonansa, w celu zrabowania mu znacznej sumy pieniędzy, którą w danej chwili wioził ze sobą.

BANDA ŻOŁNIERZY FEDERALNYCH NAPADŁA NA MIASTO S. JOÃO DO MERITY. Telegrafują z Rio de Janeiro, że dnia 12 bm. kilkudziesięciu żołnierzy federalnych napadło na miasto S. João do Merity i obrabowało jego mieszkańców.

Cała prasa rioska zajmuje się z burzeniem zajściami, jakie miały miejsce w S. João do Merity i umieszcza fotografie, które przedstawiają oplakany stan miasta zrujnowanego przez bandę żołnierzy — bandytów.

Władze wojskowe i cywilne wdrożyły energiczne śledztwo, dotychczas jednak nie zdołano uwięzić żadnego z zaburtowanych żołnierzy.

GWALTOWNE ZABURZENIA W STOWARZYSZENIU ROBOTNIKÓW GRAFICZNYCH. Na posiedzeniu odbytym dnia 14 bm. w Stowarzyszeniu Robotników Graficznych deputowany Azevedo Lima nazwał byłego gubernatora stanu S. Catharina Oliveirę szpiegiem politycznym.

Podczas strzelaniny raniono 10 osób, z których już jedna zmarła w szpitalu — mianowicie robotnik graficzny Damiao José da Silva. — Drugi robotnik znajduje się w stanie beznadziejnym.

Nie było rabunku na okręcie „Benjamin Constant”. W jednym z poprzednich numerów donosiliśmy, że na okręcie szkolnym „Benjamin Constant” dokonano rabunku. Po zarządzone śledztwie przez p. ministra marynarki stwierdzono, że denuncja była fałszywa, gdyż wydelegowana komisja znalazła wszystko w porządku na tym okręcie.

Rio Grande do Sul

Defraudacja w Agencji pocztowej w Santo Angelo. Z Porto Alegre donoszą, że w Agencji pocztowej w Santo Angelo dopuścił się znacznej defraudacji teje kierownik, Agostinho Gomes Pereira. Malwersację tę starał się ukrywać przez przywłaszczanie sobie wszelkich sum pieniężnych, które wpływały do agencji, a więc wszelkie listy i przekazy pieniężne. Gdy strony interesowane zgłaszały się do agencji po swoje korespondencje, i żądały wydania prześlanych im pieniędzy, niesumienny ten urzędnik powiadał, że pocztą przeznaczona dla Santo Angelo, została przez pomyłkę wysłana gdzieś indziej, lub zginęła w drodze. Policja jednak zbadała wszystko i uwięziła go w Cruz Alta, w trzy dni po opuszczeniu swej agencji. Rewizja dokonana stwierdziła, że szkody wyrządzone przez agenta Agostinha Gomes Pereira dochodzą do 100 milreis.

Czarownik zabity przez kolonistę. Z São Leopoldo donoszą, że kolonista Guilherme Ricardo dowiedziawszy się, że czarownik Almerindo Azevedo maitretował jego żonę zabił go 29 pchnięciami nożem.

Telegram

We czwartek dnia 16 bm. a więc już po wydaniu ostatniego numeru, redakcja „Gazety Polskiej” otrzymała następującej treści telegram:

Proszę o natychmiastowe zaprzestanie polemiki w sprawach Konsulatu — inspektoratu, kompromitującej w najwyższym stopniu samą Kolonję Polską a szkodzącej i ubliżającej powadze Państwa Polskiego wobec obcych. — Sprawa będzie rozpatrzona w urzędowej drodze. Szczegółowy listownie.

Grabowski — Poseł Rzeczypospolitej Polskiej.

Od Redakcji. Oczekujemy interwencji Pana Posła z całym spokojem w nadziei, że będzie ona oparta na bezwzględnej sprawiedliwości i położy kres grasowaniu złych duchów, od których racz nas o Panie, na zawsze uwolnić.

Dnia 20 bm. otrzymaliśmy od Pana Posła do ogłoszenia LIST OTWARTY, wzywający do zgody. Listu tego, mimo najszczerzejsze chęci, ogłosić nie możemy, ponieważ nie jest oparty na bezwzględnej sprawiedliwości i broni tych, których zwalczamy. List ten więc, zamiast wstrzymać polemikę, czego życzy sobie Pan Poseł, wywołałby raczej dalszą, która łatwo przejśćby mogła na tory przez nikogo niepożądane.

Jeżeli więc nie nastąpi sanacja gruntowna, walkę sanacyjną, którąśmy rozpoczęli dla dobra całej Kolonji polskiej w Brazylii, będziemy musieli prowadzić w dalszym ciągu, tem więcej że „Lud”, organ p.p. konsula Miszke i Ostrowskiego, nie zastosował się do życzenia Pana Posła i w dalszym ciągu w swem przewrotnem piśmidle umieszcza karczemne ataki przeciw nam.

Dla zwalczania syfilisu — nie róbcie doświadczeń, lecz używajcie „GALENOGALU” — potężnego środka czyszczącego krew, sławnego lekarza angielskiego i specjalisty w chorobach wenerycznych, Dra Fryderyka W. Romano. Jest to połączenie roślin leczniczych, zupełnie nieszkodliwych. Używajcie go zawsze z całym zaufaniem, gdyż działanie jego jest szybkie i radykalne.

TELEGRAMY z całego świata

POLSKA. — Z Rygi donoszą, że komisarz dla spraw zagranicznych Kotwy opracowuje obecnie projekt układu handlowego z Polską. Rząd sowiecki zgadza się na taki układ, niezależnie od traktatu wzajemnego nienapadania.

Korespondent angielskiego dziennika „Daily Mail” w Warszawie donosi do Londynu, że minister Zaleski odpowiadając na notę litewską zaproponował natychmiastowe rozpoczęcie pertraktacji bezpośrednich, gdyż w razie przeciwnym będzie na nowo zaprowadzony stan wojenny.

Z Warszawy zaś donoszą, że odpowiedź Polski na notę Litwy jest zreagowana w tonie kategorycznym i w niej minister Zaleski stwierdza jeszcze raz konieczność ze strony Litwy oświadczenia stanowczego, czy ma zamiar lub nie, rozpoczęcia pertraktacji dla załatwienia zatargu z Polską, w myśl założeń Ligi Narodów.

Odpowiedź ta została ogłoszona w dziennikach dnia 12 bm.

W dokumencie tym minister Zaleski odrzuca zarzut, jakoby Polska w Lidze Narodów odmówiła zarządzenia pertraktacji z Litwą.

Odpowiedź kończy się propozycją wszczęcia nowych pertraktacji, aby raz zakończyć zatarg i ustalić na nowo wzajemne stosunki.

Z Warszawy donoszą, że wicepremier Butel ze będą powiększone opłaty cłowe o niektórych produktach OI połwyżki będą wyłączone kawa, cukier, kakau, superfosfaty i azot.

W Gdańsku zebrali się dn. 15 bm. delegaci polscy i Wolnego Miasta Gdańska, którym powierzono przeprowadzenie pertraktacji w sprawie przystąpienia i pobytu w porcie gdańskim dla wojennych okrętów polskich.

Z Kowna donoszą, że prezydent Litwy, Smetona z okazji 10 lecia istnienia republiki litewskiej ogłosił manifest, w którym zapowiada zwrot przez Polskę stolicy litewskiej(?) Wilna, wyranej Litwie siłą.

Przebywający obecnie w Rzymie kardynał Hiond, prymas Polski oświadczył przedstawicielom prasy, że sytuacja Polski jest zupełnie spokojna. Polski dostojnik Kościoła wychwalał bardzo marszałka Piłsudskiego i zapewniał, że obecny rząd polski ma po swej stronie cały naród polski.

NIEMCY. — Z Berlina donoszą, że prezydent republiki Hindenburg wystosował list do premiera rządu Marxa, w którym wspomina o połączeniu rządu i żąda od premiera, aby przed rozwiązaniem parlamentu wykonał program, który zapowiedział przy objęciu władzy.

Koła polityczne przypuszczają, że premier, aby uczynić zadość życzeniu prezydenta, będzie się starał wszelkimi siłami zawrzeć ze stronnictwami układ w kwestji szkolnej i w tym celu poruszy utworzenie szkół prywatnych utrzymanych przez państwo.

List marszałka Hindenburga wywarł wielkie wrażenie w kołach politycznych, szczególnie w stronnictwie centrowców, którzy dziwili się, że Marx wiedząc o zamiarach prezydenta, nie starał się jako przewodniczący tego stronnictwa wyperswadować mu stanowiska, jakie w tej sprawie zajął. Sprzecznosc ta powstała w stronnictwach ludowców i centrowców i polegała na tem, czy wychowanie religijne oddać klerowi czy nie.

Kryzys ministerjalny zdawał się być nieunikniony i prezydent Hindenburg, który już nie raz okazał swoją inicjatywę, radząc się za ledwie swego sumienia, uważał za swój obowiązek patriotyczny postąpić tak, jak postąpił. List powyż wspomniany wykazał jego, nie raz już sprawdzoną niechęć do polityki i samodzielności, jak to miało miejsce z nominacją p. Gronera ministrem wojny, co nastąpiło tylko dla tego, że prezydent uznał go za kompetentnego do kierowania tem ministerstwem, chociaż nie bardzo go lubią narodowcy, ze względu na jego lewicowe przekonania.

Prezydent Hindenburg jest zdania, że kwestje partyjne nie powinny wpływać na przedwczesne rozwiązanie parlamentu, co prawdopodobnie nie nastąpi przed marcem.

Donoszą z Berlina, że rząd przyspieszy rozwiązanie parlamentu, zawieszając jego prace w ciągu dwóch lub trzech tygodni i rozpisując nowe wybory na początek maja.

TURCJA. — Korespondent francuskiego dziennika „Echo de Paris” w Angorze donosi pod datą 13 bm. że stan zdrowia prezydenta Turcji Mustafy Kemala zatrwaja poważnie jego lekarzy.

Prezydent Kemal ma cierpieć na wyczerpanie nerwowe i zmęczenie umysłowe.

Ostatnie telegramy z wiadomościami o zdrowiu prezydenta republiki są więcej uspokajające niż poprzednie, i że jeszcze nie należy się obawiać zakończenia fatalnego.

Telegramy powiadają, że Mustafa Kemal podczas spaceru po ulicach miasta nagle zasłabł i upadł. Przeniesiony natychmiast do swego pałacu przez długi czas nie mógł być do przytomności przywołany. O jego zdrowiu donoszą, że

zdrowia zaczął się stale pogarszać. ROSJA. — Donoszą z Odessy, że Trybunał sowiecki skazał na karę śmierci mordercę wicekonsula włoskiego Kozzia.

Z Moskwy donoszą, że był komisarz ludowy dla spraw wojskowych, Leon Trocki przybył dnia 11 bm. wraz z swoją rodziną na miejsce swego wygnania.

Podróż odbył Trocki ze wszelkimi wygodami, w specjalnym wagonie luksusowym.

Donoszą z Odessy, że wylew kilku rzek na Krymie, szczególnie w Dżankolu spowodował ogromną powódź, skutkiem której zostały zalane liczne wsie, i popłona znaczna ilość bydła. — Przypuszcza się, że powódź ta spowodowała takie liczne ofiary wśród okolicznych mieszkańców.

Telegram nadesłany z Oulan Boutor Khoto (Ourga) dn. 13 bm. zawiadamia o śmierci mongolskiego premiera rządu i ministra spraw zagranicznych Zerena Dordchi.

WŁOCHY. — Donoszą z Rzymu, że prafat Marmaggi, nuncjusz apostolski w Pradze został przeniesiony w tym samym charakterze do Warszawy.

W Rzymie zmarł nagle na udar serca ambasador francuski, p. Jean Doucet.

ANGLJA. — Z Londynu donoszą, że niedawno wystawiono tam film zatytułowany „Miss Cavell”, która w czasie wielkiej wojny, jako pielęgniarka, oskarżoną była niesłusznie o szpiegostwo i stracona przez niemieckie władze wojskowe, mimo protestu całego świata.

Przeciw wystawieniu tego filmu wystąpiły teraz Niemcy. Rząd angielski czyniąc zadość temuż życzeniu zakazał wystawienia tego filmu. Większość dzienników angielskich popiera otwarcie to zarządzenie rządu pomimo, że o. n. różna fabryka twierdzi, że film ten jest nie za lez przeciw wojnie.

Minister Chamberlain (Czemberlen) i większość prasy angielskiej jest zdania, że produkcje filmowe tego rodzaju zamiast wyślawiać bohaterstwo mężenników wojny światowej, wzbudzają nienawiść i przeszkadzają do pogodzenia się narodów. — Prasa uznaje i wynosi wartość sławnej mężennicy wojennej, twierdzi jednak, że chwila obecna nie jest stosowna do wznowiania tych czasów bolesnych, mogących łatwo spowodować manifestacje szkodliwe dla spokoju światowego.

Dnia 14 bm. straszny huragan przeleciał przez całą Anglję. Zginęło 7 osób, a mnóstwo innych odniosło pokaleczenia z powodu zawalenia się licznych domów. Szkody materialne znaczne.

Skutkiem burzy zatonał okręt norweski „Taormina”, który płynął z Portu Falbon do Lizbony. Załoga została uratowana przez angielską straż morską.

W pobliżu Rochesteru dokonano dn. 15 bm. próbnego lotów ogromnego hydroplanu pasażerskiego, obecnie zbudowanego, który pomieścić może 15 podróżnych i kursować ma między Anglją i jej kolonjami. — Hydroplan ten przebiegać będzie 120 mil na godzinę (prawdopodobnie mil morskich lub angielskich. P. R)

Ostatnie telegramy zawiadamiają o śmierci lorda Arthura Asquita, byłego premiera angielskiego i jednego z najzdolniejszych i najwplywowszych polityków angielskich.

RUMUNJA. Z Berlina donoszą, że generał rumuński Averescu, były dyktator Rumunji, oświadczył pewnemu korespondentowi prasy berlińskiej, że wkrótce powróci do rządu, skutkiem oczekiwanego nowego kryzysu politycznego w Rumunji.

INDJE. Sławny wódz narodu hinduskiego, Ghandi, który niedawno przebył poważną i długą chorobę i dzisiaj jest już rekonwalescentem (odzyskującym zdrowie) wziął przed kilkoma dniami udział w bankiecie, wydanym

przyjaciół z powodu powrotu jego do zdrowia.

Wielki patriota i wieszcz hinduski dziękując za ten zaszczyt wygłosił przemowę, w której przepowiedział śmierć swoją na dzień 12 marca. Przepowiednia ta wywarła bolesne wrażenie na zwolennikach tego wielkiego męża.

CHNY. Donoszą z Pekinu, że korsarze chińscy napadli na statek japoński „Hantsu Maru” w pobliżu wybrzeża Ch ntung i zabili jednego marynarza a kapitana poranili. Na szczęście nadpłynął na czas japoński okręt wojenny „Tsabaki”, który uwolnił napadnięty statek i korsarom dał porządne cięzi.

W kilka dni później korsarze chińscy napadli na 7 dużych łodzi chińskich, które znajdowały się przy brzegu rzeki Yan-Tse, obrabowali podróżnych i zabrali jako zakładniczkę dwie dziewczyny chińskie. Łodziom jednak udało się wysłać depesze wzywające pomocy, które pochwylił angielski okręt wojenny „Bee”. Okręt ten uderzył natychmiast pogoń za korsarzami, dopędził ich i uwolnił porwane dziewczęta.

LIGA NARODÓW. — Z Genewy donoszą, że na najbliższym posiedzeniu Ligi Narodów będzie rozpatrywanych 25 ważnych spraw, między niemi sprawa Gouthard, której zbadania domaga się Mała Ententa, sprawa węgiersko rumuńska, sprawa przybijania okrętów polskich do portu gdańskiego i suwerenności Wolnego Miasta Gdańska odnośnie do Westerpląte etc.

STANY ZJEDNOCZONE. — Z Los Angeles donoszą, że niejaki Hykman, dziewiętnastoletni zbrodniarz, który przed kilku tygodniami zamordował w tajemniczy sposób 14 letnią Mary, córkę bankiera Parkera i zwioki jej pochwartał na drobne kawalki — skazany został na karę śmierci przez powieszenie.

Donoszą z Waszyngtonu, że prezydent Coolidge zawiadomił oficjalnie komisję dla Spraw Okrętowych Izby deputowanych, że nie będzie wymagał całości kredytów, przeznaczę się mających dla budowy łodzi podwodnych. Zmiana ta w postanowieniu prezydenta miała nastąpić z powodu krytyki skierowanej przeciw nowemu programowi morskiemu.

EGIPT. — Z Kairo donoszą, że w roku ubiegłym egipski minister olnictwa ogłosił, że rząd Egiptu zapłaci 3 miliony funtów egipskich temu, kto wynalezisz metodę skuteczną do zniszczenia pasożytów, które niszczą kwiat bawełny.

Ponieważ do tego czasu nie zgłosił się żaden kandydat do tej premii, rząd egipski studjuje projekt ustawy, na mocy której pieniądze te będą użyte na utworzenie instytutu, którego zadaniem będzie badanie wszelkich chorób u roślin i zwierząt.

FRANCJA. — Komisja finansowa Izby deputowanych zatwierdziła dnia 14 bm. projekt konwencji, która będzie zawarta między Francją i Brazyliją w sprawie służby morskiej.

Jest do sprzedania 20 akrów dobrej ziemi w kol. Cruz-Machado, 11 nji Iguassu (Sant'Anna).

W tem 7 akrów herwalu ogrodzonego, a reszta ziemia do sadzenia i wszyskimi zabudowaniami gospodarskimi.

Ziemia położona 20 km. od najbliższego miasteczka. Punkt bardzo dobry na sklep. Informacji udziela w miejscu, lub listownie.

Jan Rodak, Cruz-Machado via Uniao da Victoria Parana.

Kurs pieniędzy

Table with exchange rates for various currencies including Polish, English, and French.

ST. HE... W spi... polsk... Na w... że pode... w nim l... jako na... Poznane... polskich... ly, oraz... obserwa... kolonija... Wsz... zylji zain... sach spr... polemizuj... otwarcie... do ogóln... moje „tr... wodował... nowiska... jedni ro... stkie m... tem nie r... widzą w... jic ziego... sprawę... Ci i ta... pewni, c... brze: Z t... dżenią i... wkraść w... rzymy się... w stosun... lijskiego... dowej st... dność teg... 90 proc... jest niesły... wych i zn... nych sił... statystyka... lijski chcą... musiałby... ogromne... lat niepon... lji, jest wy... pomyśleni... tystyki m... większą... szkolnict... z analfabe... źródłem... pierwszym... prywatne... mimo bez... w krzewie... tycznych... Należy... że to kied... musi się... utrwała... rozpowsze... dla tych s... fije do dro... salków ud... lom ale tyl... zasilki m... szkoły: 1) ... liczby dzie... mapy mies... spektoratu... nie w oko... wej szko... śle program... wadzone p... posiadające... rządowy, i... czwielski... musi odpow... starająca s... cję. Kon'ro... m, jak i nac... cji rozłacz... wi inspektor... miny w s... brazylijską... się w obec... miejscowego... to, nawet s... rząd subwen... nego znacze... ciom nie w... wobec takie... prywatne sz... ważać za... tutejszy rząd... każ. misję s... Oto odpow... Jeśli w n... wanych uc... mamy do ta... brazylijską k... zemy się b... nikt nie br... 7-niedbuduj... l... Uswem, cz...

ST. HESSEL.

W sprawie szkolnictwa polskiego w Brazylii.

Na wstępie pragnę zaznaczyć, że podejmując ten temat czuję się w nim kompetentny, gdyż pracuję jako nauczyciel w głębi stanu. Poznałem też życie towarzysów polskich utrzymujących dane szkoły, oraz miałem możliwość robienia obserwacji ustosunkowywania się kolonii do akcji szkolnej.

Wszystkie polskie gazety w Brazylii zajmują się w ostatnich czasach sprawą naszego szkolnictwa, polemizując na ten temat zupełnie otwarcie. Korzystam z tej okazji i do ogólnej polemiki wtrącam też moje „trzy grosze”. Do tego spowodowały mnie dwa główne stanowiska tutejszej prasy polskiej: jedni rozpisują się o wszystkim zawsze twierdząc, że o tem nie należy pisywać, drudzy nie widzą w poruszeniu tego tematu nic złego i bez ogródek wyciągają sprawę na ławę.

Ci i tamci podświadomie nie są pewni, czy tak, jak robia jest dobrze: Z tego wynika niedopowiadanie i chaos mogący się łatwo wkrąść w opinie publiczną. Przyjmijmy rolę naszego szkolnictwa w stosunku do szkolnictwa brazylijskiego. Według najnowszej urzędowej statystyki brazylijskiej ludność tego kraju jest najmniej w 90 proc. analfabetami. Dalej, że jest niesłychany brak szkół rządowych i znikoma ilość kwalifikowanych sił nauczycielskich. Wreszcie statystyka dowodzi, że rząd brazylijski chce temu stanowi zapobiec, musiałby w szkolnictwo włożyć ogromne sumy, co przy — o! kilku lat niepomysłnym budżecie Brazylii, jest wprost niemożliwe i nie do pomyslenia. Według tej samej statystyki można stwierdzić, że największą podporą dla rządowego szkolnictwa brazylijskiego w walce z analfabetyzmem, oraz wydatnem źródłem kultury krajowej, jest w pierwszym rzędzie szkolnictwo prywatne. Niestety szkolnictwo to mimo bezsprzecznie dużych zasług w krzewieniu oświaty w Brazylii, dotychczas nie jest uprawomocnione.

Należy się jedna spodziewać, że to kiedyś nastąpi, bo nastąpić musi siłą tego faktu, iż się ono utrwała coraz to bardziej i stale rozpowszechnia. Brazylijska pomoc dla tych szkół ogranicza się jedynie do drobnych finansowych zasilków udzielanych niektórym szkółom ale tylko warunkowo. O takie zasiłki mogą się starać jedynie szkoły: 1) posiadające odpowiednią liczbę dzieci (co wykazują t. zw. mapy miesięczne przesyłane do Inspektoratu), 2) funkcjonujące jedynie w okolicy pozbawionej rządowej szkoły, i 3) zachowujące ściśle program szkoły rządowej i prowadzone przez siły nauczycielskie posiadające odpowiedni egzamin rządowy, i brazylijski dyplom nauczycielski. Tym trzem warunkom musi odpowiadać szkoła prywatna starająca się o rządową subwencję. Konrolę nad temi szkołami, jak i nad szkołami bez subwencji rozstrząsają miejscowi i objazdowi inspektorzy brazylijscy. Egzamin w szkołach posiadających brazylijską subwencję, odbywają się w obecności komisji danego miejscowego inspektoratu. Mimo to, nawet szkoły przez brazylijski rząd subwencjonowane nie mają prawnego znaczenia i świadectw „dzieciom nie wydają. Oczywiście, że wobec takiego stanu rzeczy nasze prywatne szkolnictwo musi się uważać za pokrzywdzone i przez tutejszy rząd niedocenione. Bo jakż misję spełnia to szkolnictwo? Oto odpowiedź:

Jeśli w naszych szkołach prywatnych uczymy też polski, to mamy do tego prawo nadane przez brazylijską konstytucję. I nie możemy się skarżyć, bo tego nam nikt nie broni. Przecież jednak nie niedbujemy przedmiotów brazylijskich i języka portugalskiego. Wszczęć, czas o dzieci z naszych

szkół prywatnych stoją pod tym względem wyżej od dzieci ze szkół rządowych. Możemy powiedzieć z czystym sumieniem, że w naszych prywatnych szkołach wychowujemy obywateli brazylijskich dla Brazylii a nie dla kogo innego. Nasze lojalne stanowisko jest tak wybitne i tak powszechne, że nikt nam tego zaprzeczyć nie jest w stanie. Nasze wychodźstwo żyło się już z tym krajem i wewnątrz korzeniem paru generacji. Kochamy ten kraj, — jako jego współmieszkańcy zasłaliśmy kasy rządowe naszymi podatkami, naszymi twardej rękami walimy odwieczne bory i zdobywamy w ten sposób dla Brazylii tereny kultury rolnej, nasi bracia i synowie służą w szeregach armii brazylijskiej gotowi każdej chwili przelać krew w imię Brazylii. Więc chyba nie zasługujemy na lekceważenie ze strony czynników rządowych. A jednak zdarżają się aż nazbyt często szowinistyczne wybuchy niektórych inspektorów szkolnych i zamyka się nam szkoły, te właśnie, które raczej trzeba by szczególnie uznawać i szanować, bo są bezinteresownymi placówkami brazylijskiej kultury. Znam dużo takich wypadków gdzie szkoły polskie zamknięto na skutek błędnego a niesprawdzonego powodu, drogą donosu ze strony miejscowego inspektora. Znani są w Brazylii tacy gorliwi „działacze” dla oczu i dla swych osobistych celów. Chwała Bogu, że Główny Inspektorat (Insp. Geral do Ensino) w Kurytybie nie jest zbyt wrażliwy na takie donosy i po stwierdzeniu prawdy najczęściej szkołę ponownie otwiera.

Wśród wielu braków a niedostatecznej pomocy ze strony rządu tutejszego, zrodziła się potrzeba korzystania też ze strony Polski, mającej w stosunku do nas obowiązki Macierzy. Wszystko na świecie przechodzi swoje doświadczenia, bez którego nie ma rozwoju i postępu. Nie można się więc dziwić, że i polska akcja pomocnicza dla naszego szkolnictwa jest potrzebna. Ta pomoc wyrażała się w formie subwencji (kilkaset milów miesięcznie — 900?) i w wydelegowaniu do naszych szkół kilku sił nauczycielskich i instruktorów, w celu wyszkolenia miejscowego zespołu pedagogicznego. Macierza dała nam to, na co ją było stać w tak ciężkich czasach jakiego państwa. Dała nam zaś w tej formie, jaką uważała za odpowiednią. Jeśli zaś ta forma okazała się nie odpowiednią, to można się spodziewać, że ulegnie zmianie.

Naszym zbiorowym gorącym dążeniem dla podniesienia kultury w Brazylii przez walkę z analfabetyzmem wśród kolonii polskiej, naszej twardej walce o byt a tem samem o byt Brazylii, — dano za rekompensatę zlekceważenie sobie wysokiego polskiego odznaczenia, ofiarowanego przez polski rząd pierwszemu dostojnikowi Parany. Nie wchodząc w przyczynę nieprzyjęcia tego odznaczenia (niedostępnostwo naszej placówki?) stwierdzić należy, iż tem postąpieniem dotknięto boleśnie naszą godność narodową.

W następnej części referatu omawiać będę zjawiska dotychczasowej akcji pomocy szkolnej z Kraju i jej błędy. C. d. n.

ASTMA Lekarstwo Reyn-
gate dla radykalnego
leczenia astmy, influenzy kata-
ru, kaszlu gwałtownego, dusz-
ności i t. p. jest medykamen-
tem wielkiej wartości, spreparowanym
wyłącznie z roślin.
Jest płynem, którego używa się 30 kro-
peł w wodzie oczekanej — rano — w po-
łudnie — i na wieczór.
Zobaczcie świadectwa znajdujące się
przy flasce.
Do wiadomości: Cena butel-
ki 12\$000 — pocztą — polecone 15\$000
Zamówienia skierować należy do J.
de C. Valho, głównego agenta w Rio
de Janeiro Caixa postal 1724

Z życia kolonii polskiej w Brazylii

Poselstwo Felicianowskie na Sejmiku Związku Zrzeszeń Polskich w Porto Alegre

Z polecenia X. Kostantego Zajkowskiego, Towarzystwa felicianowskiego wybrały swych przedstawicieli. Oprócz Księdza Proboszcza, który przedstawiał Towarzystwo Kolonialne, Komitet Kościelny, Tow. Marszałka Piłsudskiego i Adama Mickiewicza z miasteczka Kamaquam, został wybrany p. Ludwik Janowik, radca powiatowy, za Tow. Postępi; p. Michał Sobierajski, prezes związku wyborczego, za Tow. Białego Orła; Nauczyciele: p. Józef Lempek za Tow. Ks. Józefa Poniatowskiego; p. Fr. St. Majerkowski, za Tow. Sw. Jaceka; p. Władysław Topaczewski za Tow. z li. Bożano i p. Franciszek Kuczyński za Tow. Sw. Stanisława Kostki; P. Piotr Romanczuk, majster szkoły garbarskiej, za Tow. Bolesława Chrobrego; p. Alfons Tworowski, kupiec, za Tow. Króla Jan. Sobieskiego p. Józef Szortyka, gospodarz, za Tow. Sw. Stan. Bisk. a piszący te słowa za Tow. Sw. Jana Kantego; Podróż była wesoła, bo na kaminjonie nie było obcych. Na sejmiku, po starciach pierwszej sesji, powstało wzajemne porozumienie i zaufanie. W końcu usposobienia przedstawicieli były tak zgodne dla dobra wychodźstwa polskiego, że miło nam było brać udział w sejmiku. O tem też będzie mowa w sprawozdaniu zarządu. Z nastroju sejmiku, z jego obrad i nowo wybranego zarządu odebraliśmy jak najlepsze wrażenie. Skorzystaliśmy z okazji, aby mieć posłuchanie u pana Prezydenta Stanu, Doktora B...sa. Oprócz Felicianowskiego, P. Cieński przedstawił koloniję Guarany; p. Mazurkiewicz Tow. Białego Orła i p. Beras Centro Republicano Polono Brasileiro.

Podziękowaliśmy mu za to, że kazał zapłacić za konie zabrane w r. 1923; za to że, nas nie zaczepiano w 1926 ym; za zniżenie cen ziemi z 10 ciu do 4 ech rejsów za meter; za to że kazał naprawić najgłówniejszą drogę do Kamaquam; za ziemię na szkoły, i t. d. korzyści otrzymywane szczególnie za staraniem X. K. Zajkowskiego. Pan Prezydent polecił nam bardzo pracować dla dobra kolonii, aby je przerabiać na powiaty i mieć swych przedstawicieli nie tylko w urzędach powiatowych, ale i stanowych. Miłe wrażenie odnieśliśmy z posłuchania u p. Prezydenta.

Odwiedziliśmy też i ks. Arcybiskupa, któremu dziękowaliśmy za to, że się postarał dla nas o X. X. Salezjanów, którzy nas prowadzą do dobrego. Czekając na przybycie nowego prezydenta, zwiadziliśmy co było ważniejszego w stolicy naszego stanu.

Z powrotem komitywa tak się rozweseliła, że w kaminjonie śpiewano kolendy i pieśni narodowe a gdy samochód stawał za potrzebą wody lub powietrza do kół, zabrzmiało: Stańmy bracia wraz... W drodze nie brakło komentarzy nad sejmikiem i nad tem, że gromada światem włada. Słusznie zastosowano te słowa do korzyści otrzymanej ostatecznie w budżecie powiatowym. Zaledwie przedstawiciel kolonii zasiadł na kześle rady powiatowej, już czytamy że po-

datek od wywozu został zmniejszony do połowy. Za drugą połowę nałożono obowiązki ale korzystne tylko dla kolonii. Przeważająca jest kilkudniowa robota przy naprawie dróg po liniach lub odpowiednie wypłaty na szkoły, na ręce zarządów Towarzystw należących do Kolonialnego.

Tak to sobie śpiewając i rozprawiając, w jednym dniu przybyliśmy z Porto Alegre do Felicianowa.

Witano nas serdecznie, ponieważ zaraz po naszym przybyciu spadł obfity deszcz, na który czekano o kilka tygodni.

Karol Muszyński uczestnik sejmiku.

BARRO, dnia 21-1-1928
Do Szanownej Redakcji „Gazety Polskiej” w Kurytybie
Szanowny Panie Redaktorze! Uprzejmie prosimy o pomieszczenie na łamach poczytnego pisma „Gazety Polskiej” niniejszej korespondencji.

Dzień 20 stycznia będzie dniem nigdy nie zapomnianym dla naszej Polonii w Barro. Z dawien dawna dawał nam się odczuwać brak czynnego udziału w życiu społecznym naszych rodaków, to też na wniosek Ob. B. W. postanowiło Towarzystwo im. Marszałka Józefa Piłsudskiego zaprosić do współpracy, zamieszkałe w Barro Polki i nie zawiodło się, bo na pierwsze zebranie stawili się prawie wszystkie nasze rodaczki.

Po zgajeniu posiedzenia przez pana prezesa D. Gajuszkę i oddania głosu miejscowemu nauczycielowi, który w podniosłych słowach wspominał czynny udział naszych polek w powstaniach aż do inwazji bolszewickiej; gdzie obrzytym zasług należy się naszym rodaczkom, bo brały czynny udział w walce o niepodległość naszej drogiej ojczyzny, to też tembardziej w nowej ojczyźnie, Brazylii, powinno spełniać posłannictwo Polki, krzepić ducha tam, gdzie już zaczyna słabnąć duch polski i obyczaj polaka.

I po zapytaniu, czy Sz. rodaczki chciałyby z nami współpracować dla dobra Polski i jej wychodźstwa, odpowiedziały chórem tak i wierzę, że nasze oczekiwania i nadzieje pokładane we wspólnej pracy dla dobra ogólnego nie zawiodą bo tyle zrozumienia i zapału mało gdzie dało się spotkać.

Po wyborze zarządu do którego zostały wybrane p. p. Prezes p. G. Zborowska, wice p. W. Gajuszka sekretarzem panna W. Węclewska, skarbnikiem pani W. Białzewicz i

po ukonstytuowaniu się zarządu zabrała głos pani prezes. W słowach serdecznych i zrozumiałych zaznaczyła że dążeniem naszym będzie nadanie impulsu

Kolonii polskiej w Barro. Oddawna życzeniem wielu z nas było stworzenie towarzystwa lub też koła Polek.

Panowie odgadneliscie nasze zamiary więc chętnie staniemy z Wami do współpracy lecz aby zrozumiano nas, że kobieta polska dorosła już do zadania wspól obywatelki dajemy nazwę naszemu stowarzyszeniu towarzystwa Marii Konopnickiej.

Od dziś nowa era zacznie się w życiu towarzystwa w Barro Z naciskiem podkreślam, że chcemy z Wami panowie pracować, a dążeniem naszym będzie w myśl hasła naszej patronki. My dla ojczyzny sercem i pracą Kraj zdobędziem świeży.

Mowa p. prezesowej została nagrodzona hucznie oklaskami. Po wyczerpaniu porządku dziennego p. prezesowa zamknęła posiedzenie i zaznaczyła że drugie posiedzenie odbędzie się w dniu 12 lutego br. o godzinie 4 tej po południu.

Z chlubą dodać musimy że w kolonii Erechim pierwsze powstało Two Polek.

Mamy nadzieję, że w innych miejscowościach również powstaną stowarzyszenia naszych rodaczek
Prezes: Dominik Gajuszka
Sekretarz: Kazimierz Adamczyk.

Praca Oświatowa w okręgu Guarany Rio Grande do Sul.

Czytając w „Gazecie Polskiej” różne korespondencje o organizowaniu i posuwaniu się naprzód pracy kulturalno-oświatowej w innych okręgach, spieszymy zaznaczyć, że i w naszym okręgu praca ta od czasu przybycia instruktora p. Witolda Cieńskiego znacznie się posunęła. Odbywają się odczyty o Polsce współczesnej; organują się Koła Młodzieży, z których kilka już dało przedstawienia teatralne; powstaje sieć bibliotek wędrownych; zaczął znowu swą działalność Wydział Oświatowy, grupujący w sobie Towarzystwa szkolne okręgu; powstają nowe Tow. szkolne, jak na b. do Rio i na Burica; mieliśmy dwutygodniowy metodyczny kurs dla nauczycieli, dotąd każdy z nas „luzem chadzał”, — obecnie połączyliśmy się w Ognisko Nauczycielskie, zapoczątkowaliśmy kasę emerytalną zapomogową mamy już zaczątek biblioteki ogniskowej, zobowiązaliśmy się systematycznie dokształcać, odbywając co dwa miesiące repetycję z p. instruktorem.

W miasteczku Guarany otwiera się od lutego Kolegium z dwoma stałymi nauczycielami, buduje się internat, na który większość Tow. i Ognisko Nauczycielskie (opodatkowało się, złożyło po 50\$000. — Słowa, mamy nadzieję, że nie pozostaniemy w tyle za innymi

Wielka kolonizacja i parcelacja ziemi.

Jeżeli chcecie kupić ziemi dobrej do uprawy urodzajnej i dobrego herbatu (herbaty) i z pinjami udawajcie się do niżej podpisanego biuła urzędniczego przy Kolonizacji Urzędu Federalnego w Brazylii z kilkusetletnią praktyką w tym zakresie. Ma do sprzedania i zakolonizowania wielki obszar ziemi pierwszej klasy w Paranie i innych. Ziemię sprzedaje po możliwie najniższej cenie. Jedyny znawca spraw kolonizacyjnych i parcelacji ziemi.

Zgłaszajcie się z zakupnem i o prawdziwe informacje na adres:
Albo:
Empreza J. O. Esteves
Colonizador M. J. Babirecki
Ecsript. Dorizon — Parana
Colonizadora Eurides Cunha
J. O. Esteves
Colonizadora M. J. Babirecki
Cachoeirinha — Parana

Polecamy
POLSKIE PŁUGI ZNAKU „NAP” I WYWROTKI „ENW” oraz specjalne „PARANA”. ZADAJCIE WSZĘDZIE TYLKO POLSKICH PŁUGÓW.
PRAWDZIWE POLSKIE SIECZKARNIE BB-BNOWE SA TYLKO U NAS DO NABYCIA, BO JEDYNE NASZA FIRMA IMPO TUJE JE Z POLSKI SA BARDZO TANIE I MOCNE.
KOLONISCI! KUPUJCIE TYLKO POLSKIE NA RZĘDZIA ROLNICZE!
Nasz Adres:
Sociedade Importadora Limitada
Curytyba — Avenida Luiz Xavier 28 Caixa postal 393

Ziemię pod uprawę KAWY

E. SĄPORSKI & I. SZANKOWSKI

pośredniczą w kupnie ziem pod uprawę kawy w Północnej Paranie w okolicach CAMBARA, uważanych za najodpowiedniejsze do tego celu.

LOTY od 10 akrów aż do kompleksów wielkich. Ceny od 400\$000 w górę, za gotówkę i na spłaty. Służymy wszelkimi informacjami

E. SĄPORSKI & I. SZANKOWSKI
CAMBARA Estr. Jde Ferro Sao Paulo — Parana

Okręgami, lecz wspólnie z nimi pracować będziemy dla podniesienia kulturalnego Polonje Brazylijskiej.
Józef Chmielewski, sekretarz
Zygmunt Gąsioriewicz, prezes
Ogniska nauczycielskiego w Guarany

MARIANNA PIMENTEL 21 — 12
1927 r.

Szanowny Panie Redaktorze!

Dzielimy się szczęściem i radością jakie nas spotkały w Święta Bożego Narodzenia. Przybył do nas ks. Aleksander i z jego łaski i dobroci miałem pierwszą gwiazdkę, która dusze nasze pokrzepiła, bo mogliśmy być u Stołu Pańskiego. Drugiej gwiazdki, którą nam szlachetny kapłan zostawił nie jesteśmy godni, dlatego też dopóki żyć będziemy i nasz kościółek istnieć, tak długo pamięć i wdzięczność nasza będzie bez granic, będzie trwała. Darował nam książkę Aleksander kilka przedmiotów kościelnych, które minimum mogą kosztować 400 milrejsów. Jest to więc gwiazdka dla nas parafian i naszego kościółka hojna. Wdzięczni jesteśmy i nieskończenie gorliwemu i czcigodnemu kapłanowi za ten hojny dar i za wzniosłe słowa, któremi utrwalił w sercach naszych miłość dla Chrystusa Pana i wiary katolickiej.

Niech mu za to Pan Bóg błogosławi w Jego pracy kapłańskiej i niech gwiazdka szczęścia przyświeca mu i zdrowie służy w mozolnej pracy, której się poświęcił.

Ile razy zobaczymy przedmioty darowane nam przez ks. Aleksandra, tyle razy będziemy zanosić modły do Boga o zdrowie dla niego, a także i o to aby odwiedzał nasz kościółek i wlewał w serca nasze gorącą miłość Boga i bliźniego i wzniosłe nauki Chrystusa Pana.

Parafianie kościoła Marianna Pimentel.

Troskliwym rodzicom do wiadomości

Wasze szczęście zależy od waszych dzieci, szczęście ich zależy od zdrowia, zaś zdrowie będą miały wasze dzieci, jeżeli im dawać będziecie co 3 miesiące jeden stoik lekarstwa

Lobrigueira „Minancora“

Niemia równego mu lekarstwa. Jedno dziecko 11 miesięczne straciło 548!!! robaków, co poświadczyło 6 osób wiarogodnych z Itaperitú, w municyjum S. Francisco do Sul. Jest niemi córka Karola J. Neuremberga tamt. probrora.

Lekarstwo to ma 4 numery jakości, zależnie od wieku. Każdy stoik stanowi jedną dawkę. Nie potrzebujecie środków przeczyszczających, ani diety po rozwolnieniu. Jest do sprzedania we wszystkich sklepach, drogerjach i dobrych aptekach. Sprzedający otrzymują dybkont (rabat) w aptece „Minancora w Joinville.

Należy nie zapominać

Są dobrze znane w Brazylii pomady ścierające, używane dla leczenia świerzba i innych swędzeń skóry. Wszystkie one jednak drażnią skórę, a szczerze, głównie delikatną skórę u dzieci. Często pomady te komplikują leczenie świerzba, skutkiem zjawiania się na skórze zaozgonienia, spowodowanego przez siarkę. Nie znając przyczyny tej komplikacji, choroby podwaja dawki pomady i powoduje leczenie energiczniejsze ze skutkiem katastrofalnym. Występują zaozgonienia i plamy, które się rozchodzą nawet po miejscach niezajętych jeszcze przez świerzba.

Należy zatem unikać takich pomad i używać natomiast „Mitigalu“ Bayera, płynnego czystego i nie zawierającego w sobie tych drażniących skutków i zdolnego wyleczyć świerzba w ciągu dwóch lub trzech dni i który nadto zapobiega wszelkim swędzeniom, spowodowanym przez świerzba, karapaty lub wszy, jakoficę leczy odmrożenia i niektóre choroby pasożytów skóry.

Nie róbcie żadnych doświadczeń

Tylko słuchajcie moich rad

„Fodent“ jest lekarstwem niezawodnym leczącym szybko i radykalnie rany, odmrożenia, liszaje, ekzemy, zajady, przyszcza, rany pochodzące z zacięcia, skaleczenia, oparzenia i opalenia od słońca, kontuzje, krosty, zmarazczki, pęgi, plamy podczas brzemienności, świerzba, plamy skórne, odparzenia, swędzenie, wypadanie włosów, łupież, pocenie się nieprzyjemnie ukąszenia owadów. Nie jest kremem ani pomadą, lecz płynem perfumowanym, antyseptycznym i zablizniającym. Jego używanie przy myciu twarzy, przy kąpaniu dzieci, przy golaniu, utrzymuje skórę zawsze świeżą i matową. Znajduje się na składzie we wszystkich aptekach i drogerjach Brazylii.
Skład główny: Rua General Canara N. 225 — Rio de Janeiro.

Największy majątek na świecie.

Ten wielki spadek powinni wszyscy rodzice przekazywać swoim dzieciom: znajduje się on w następującym świetlanym trojgacie:

- Art. I. Czytać, pisać, rachować. Art. II. Kochać, prawdę aż do nieskończoności i Oczyszczyć aż do śmierci. Art. III. Nauczyć ich zbawionych skutków Pomady „Minancora“. Nigdy nie było podobnej w leczeniu skutecznym ran (także u zwierząt) egzemy, krost, przyszczo, rakażeń, odmrożenia etc. Apteka „Pharmacia Cruz“ w Avare, stan S. Paulo, wyleczyła pewną ranę, której 914 nie zdołał uleczyć. Mamy setki podobnych wyleczeń. Znamioty dodatek do pudru ryżowego. Osusza skórę, bieli ją i ochrania przed przyszcza etc. \$ jedyny: Gdy wszystkie ją poznają, stanie się ona lekarstwem najskuteczniejszym.

Fraucuskia kompanje okrętowe

CHARGEUR REUNIS & SUD ATLANTIQUE

Luksusowa obsługa portów europejskich (5 odjazdów miesięcznie)

Sprzedaj biletów bezpośrednio do Polski

(do Warszawy, Krakowa, Lwowa, Tarnopola, Brześcia itd.)

Sprzedaj biletów ze wszystkich miast w Polsce

(tak zwanych bilety chamada)

o informacje prosimy zwracać się w języku polskim lub portugalskim

Przedstawiciela kompanji
p. Theophilo G. Vidal
60 rua Sao Francisco, Curitiba

NOWE KOLONJE

przy stacji Perdizes (dawniej Rio das Pedras) linia kolejowa Sao Paulo-Rio Grande

- 1) Gwarantowana, pewna ziemia, bezpośrednio słaczona ze stacją i koleją. Absolutnie pewne tytuły własności otrzyma każdy kupujący zaraz po wypłaceniu ceny kupa.
- 2) 700 metrów ponad poziom morza, dlatego najlepszy klimat w południowej Brazylii. Absolutnie wolny od moskitów i innych utrapień. Febra zupełnie wykluczona.
- 3) Udać się nadzwyczaj dobrze: kartofle, tytoń, alfalfa, kukurydza i fasola. Specjalność: Przechleństwo. Pomimo wysokiego położenia udać się także pomarańcze, mimosy, trzcina cukrowa i t. d.
- 4) Korzystna okazja dla osiedlenia się rzemieślników na różnych miejscach miasteczka. Młyny i tartaki już istnieją.
- 5) Cena za kolonję (24 hektary) wynosi od 3:300\$000 do 4:000\$000. Wpłaca się 20 procent zaraz, 30 proc. po 8 miesiącach a reszta po upływie roku.
- 6) Bilet kolejowy do stacji Perdizes kosztuje:

Z Porto Uniao	14\$900	Z Sao Bento	31\$300
Rio Negro	23\$500	Sao Francisco	35\$500
Hanay	32\$700	Ponta Grossy	29\$400
Joinville	34\$500	Kurytyby	34\$000

Kto ma zamiar osiedlić się na naszych pięknych nowych kolonjach, niech przyjedzie i obejrzy je. Przy przybyciu każdego pociągu jest nasz zastępca Hearyk Goldbach zawsze na dworcu.

Dalsze informacje: Jose Petri, dyrektor Estação Perdizes — S. Catharina.

MYO-SALVARSAN

Do leczenia syfilisu w wszelkich jego objawach i formach drogą intransmuskulową; — zupełnie bezbolesnej — iniekcji, tak dla dorosłych jak i dla dzieci, szczególnie w takich wypadkach, w których zawierająca truciznę, iniekcja nie jest na miejscu!

Myo Salvarsan jest wyrobem zaleców anilinowych w Höchst nad Menem i wprowadzony jest do handlu, tak samo jak Neo Salvarsan, dopiero po najdokładniejszym zbadaniu go przez odpowiedni urząd państwowy.

Do nabycia tylko receptą lekarza!

„Bayer-Meister Lucius“ Rio de Janeiro.

DR. CARLOS HELLER

Praktykował w Hamburgskich, Wiedeńskich i Paryskich szpitalach. Praktyka ogólna.

Leczy specjalnie choroby skórne, w neryczne, pęcherza i włosów, Klinika dla dzieci.

Leczy sztucznymi promieniami Diatermia Konsultorium i rezydencja: Rua 15 de Novembro 5. Przyjmuje od 10, Po 12 i od 3 do 5. W poniedziałki, środy piątki wieczorem od 8 o 9).

Dom obuwia

ANTONI MARTES
Largo 19 de Dezembro N. 1. (przy marcadzie) sprzedaje nowe i używane obuwie po cenach bardzo niskich. Rozmaite fasony. Przyjdźcie przekonajcie się!

ELEGANCKIE, MOCNE I TANIE
OBUWIE
W NAJWIĘKSZYM WYBORZE
OTRZYMA SIĘ TYLKO W
CASA GLOBO

KURYTYBA — ul. Jose Bonifacio 42

Ból głowy

ogromnie dokucza i czyni to życie cięższym. Niedyspozycja i niechęć do pracy są bardzo często skutki tego.

Jednak, jak łatwo i prędko można usunąć ból głowy tak idealnym środkiem jakim jest

ASPIRINA

Środka uznanego powszechnie przez lekarzy jako najlepszy na ten cel! Działa nie tylko łagodząco na ból, lecz odświeża także ciało i nie narusza zupełnie serca i nerek.

Należy strzedz się przed naśladowaniami innymi środkami. Uważać dobrze, czy jest na każdej pigułce czy rolce lub „Kopercie“ i „Disco“

KRZYŻ

BAYERA

Cefi. 241 — German

Baczność

Zawiadamiam moich Szanownych Rodaków i Przyjaciół, że otworzyłem
WARSZTAT STOLARSKI W PORTAO
w pobliżu Novo Mundo, gdzie Szanowni Rodacy mogą zamawiać wszelkie zapotrzebowania
Robota gwarantowana
i w Urbanik.

ADWOKACI

Dr. Francisco E. de Assis Macedo
JAN GRABSKI
Rua Marechal Floriano, Paikoto R.
KURYTYBA
Dr. JAMES PORTUGAL MACEDO
MICHEL MATTAR
Praca Floriano Paikoto Nr. 63
POSTA GROSSA

Poszukiwanie

Na skutek prośby p. Anny Ruciońskiej Konsulat R. P. poszukuje p. Stefana i Pawła Meczniakowskich.

Szczęśliwy Śmiertelnik

Poświadczam, że cierpiąc od przeszło 3-eh lat na reumatyzm w całym ciele a szczególnie w nodze, prawej stopie i lewym ramieniu zacząłem używać na zalecenie lekarza „GALENOGALU”...

Okazja

Z powodu wyjazdu sprzedam tanio: teren 11X28, dom drewniany nowo 10X5 i pół w którym jest doskonale urządzone piekarnia. Produkcja dzienna 4-5 worków...

Biuro techniczne

Przy Kursie Praktycznym dla buchalterów (guarda livros) w KURYTYBIE PRZY ULICY 13 DE MAIO 108 istnieć i funkcjonować będzie biuro techniczne...

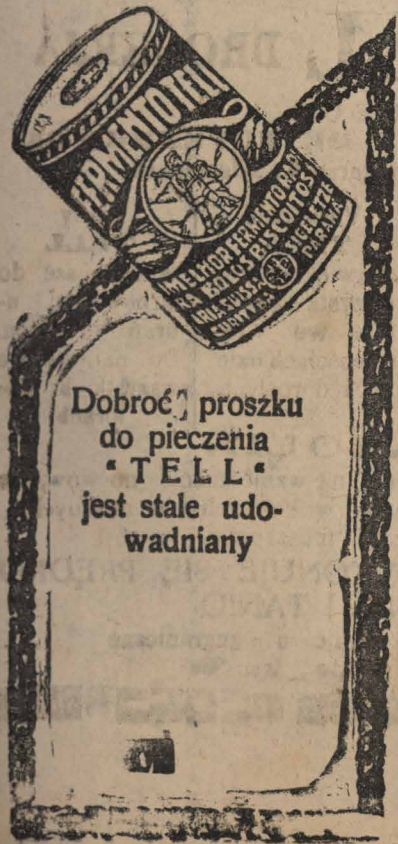
Do sprzedania

48 akierów ziemi położonej w oddaleniu 11 kilometrów od Lapy. Dom, kapeira, herwale, drzewo budulcowe i kamp - po cenie 800\$000 za 1 akier.

Chcecie się nauczyć szybko prowadzić księgi handlowe i pisać korespondencje w języku brazylijskim?

Zapisać się na kurs praktyczny buchalterów, profesora Raula Gomesa przy ul. 13 de Maio Nr. 108. Wykłady dzienne od 7-ej przed południem do 4-tej po południu...

Wpisy są już otwarte dla grup, które rozpoczną naukę dnia 7 stycznia. Ceny dostępne dla wszystkich.

„OREDOWNIK” Pismo lokalno-informacyjne

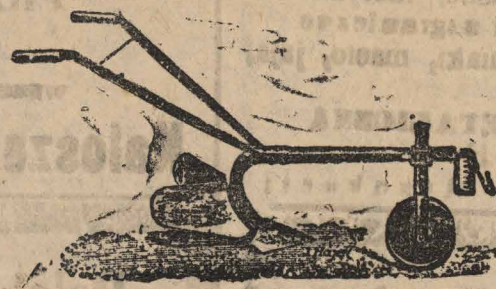
Wychodzi dwa razy na miesiąc w objętości 8 stron średniego formatu. Przynosi obszernie wiadomości z życia kolonistów polskich w Misiones, o rozwoju oświatowym, religijnym, społecznym i gospodarczym.

Gospodarzu!

Jeżeli potrzebujesz JAKIEJKOLWIEK MASZINY ROLNICZEJ LUB NARZĘDZIA AL-BO CZĘŚĆ SKŁADOWYCH prosimy

Cię odwiedzić nas.

Znajdziesz u nas napewno to czego szukasz.

NASZA „SECCAO AGRICOLA” ZAJMUJE SIĘ WYŁĄCZNIE MASZYNAMI ROLNICZEMI JEST NAJWIĘKSZY TEGO RODZAJU W PARANIE.

Casa Hackradt

CURITYBA - Rua 15 de Novembro, 96 (esquina Rua Rio Branco)

BÓL W PIERSI REUMATYZM BÓL ZĘBÓW NEWRALGJA Cięcie brzuszne UDERZENIA BÓL USZÓW SWIŻE RANY

BALSAM Santa Helena

Do nabycia we wszystkich aptekach

Jeżeli już nic nie pomogło!

Pomoże „Cudowna Maść” - Springera polecana przez najlepszych lekarzy na ropne rany, liszaje, spękaną skórę, zapalone i stwardniałe piersi...

W Porto Alegre zawsze na składzie we wszystkich drogerjach, aptekach „Sanitas” i „Indio”. Zastępcą w Pelotas: Leopold Heidrich - rna General Ozorio 878.

Eduardo Springer - Novo Hamburgo - Rio Gr. do Sul

Jedyni zastępcy: F. DA SILVA NEVES & CIA Rua Buenos Ayres 273 RIO DE JANEIRO

White Stuff

W ten sposób nazywa amerykański straszliwą kokainę, która tyle oliar za sobą pociąga. Na szczęście nie wszystkie „białe proszki” są tak straszne w skutkach.

Jacek Dromlewicz Lekarz-Dentysta. Zęby sztuczne z podniebieniem i bez w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu.

Robota pierwszorzędna Ceny przystępne. ul. Riachuelo n. 8. w Kurytybie

SZAKIER CZYLI LOT

do sprzedania 10 akrowy, najlepsza ziemia do sadzenia produktów rolniczych, posiada 50 drzew pomarańczowych, które dają owoc każdego roku.

Na raty.

3 tysiące akarów. Sprzedajemy ziemię na kolonii „Cerrado das Cinzas” oddalonej o 12 km. od stacji Cachoeirinha z drogą automobilową do Jaguarihyty...

CASA FAVORITA

R. Hatschbach Irmão & Cia. Kurytyba - Caixa postal 2 - Centrala: Rua Riachuelo Nr. 50 Filja: Rua Dr. Muricy Nr. 97

Wielka Fabryka obuwia i kufrów oraz garbarnia Wielki wybór obuwia, różnych towarów dla podróżujących, skór krajowych i zagranicznych oraz towarów szewskich do wyrobu obuwia

polecza w wielkim wyborze - obuwie - doskonale i mocn. zrobione dla panów, pań i dzieci po cenach jaknajniższych.

MIGUEL SIMAO ATAB

Kurytyba - Travessa Zacharias N. 1 blisko polskiego składu nasion p. Nikodema.

DO KOLONJI POLSKIEJ!

Stosunki Handlowo Bankowe między Polską a Brazyliją. - Przesyłkę pieniędzy uskutecznią się najlepiej przez

Bank Francusko - Włoski

Rua 15 de Novembro - Róg 1 de Março - Curityba Parana

Przesyłki pieniędzy do Polski wykonuje tylko Bank francusko-Włoski, podejmuje się dostarczać kupcom informacji, otwiera kredyty

Bank Francusko-Włoski załatwia sprawy pewnym i szybkim sposobem, załatwi kupna i sprzedaż, przechowuje i zarządza papierami

Filje, Agencje i korespondenci tego Banku są rozsiani po całym świecie.

„A Propagandista” - 1959

Peitoral de Angico Pelotense i jego zalety

Czytając świadectwo wuzęczności Hermenegilda Araujo de Mello Wny Pan Domingos da Silva Pinto, będąc bardzo zakatarzony i cierpiący na bronchit dokuczliwy zostałem zupełnie wyleczony po użyciu zaledwie dwóch flaszek Peitoral de Angico Pelotense...

Będąc uzdrowionym piszę niniejsze słowa prosząc Sz. Pana o zrobienie z nich użytku, jaki mi mu się podoba. Z całym szacunkiem i poważaniem Hermenegildo Antonio de Mello

Pelotas, 5 lipca 1920

Dr. Francisco Jose Rodrigues de Araujo, dyplomowany przez Fakultet Medyczny stolicy federalnej Zjednoczonych Stanów Brazyliji etc.

Poświadczam, że używając Peitoral de Angico Pelotense spręparowanego przez znakomitego aptekarza p. Domingos da Silva Pinto, dla zwalczenia symptomatycznego kaszlu przy bronchicie płuć, otrzymywałem zawsze zadowalniające wyniki.

Potwierdzam powyższe świadectwo Dr. E. L. Ferreira de Araujo (firma legalizowana)

Pozwolenie Nr. 511 z 26 marca 1906

Skład główny: DROGERIA SEQUEIRA - PELOTAS Do nabycia w następujących drogerjach: W Kurytybie: Drogerja Siegel Etzel, Minerva, Andre de Barros etc. w Florianopolis: Hoeplke Irmão, Raunao Horn, Rodovalho Pinto da Luz, Jose Christovam de Oliveira, w Joinville: Henrique Jordan, etc. w Paranaigua: Alberto Veiga Cis etc.

Zycie to nie męczeństwo

LEKARSTWU „GALENOGAL” ZAWDZIĘCAM MOJE OCALENIE

Oświadczam, że przesładowany od wielu lat ranami syfilitycznymi, które zjawiały na mojej twarzy i szyji, przy stałym rozwole, życie było dla mnie prawdziwym męczeństwem.

Temu znakomitemu czyszcicielowi zawdzięczam ratunek i spokój Pelotas, Rio Gr. do Sul - Octaviano Ferreira (firma legalizowana)

Powiedział niedawno pewien znakomity lekarz, że rozwijanie się dziwnie i nieregularne SYLLISU, przez długie lata nie ukazując swych znaków i nagle gwałtownie występując, w chwili gdy się o nim zupełnie zapomniano, powinno być silnym motywem do zabezpieczenia się przeciw niemu...

ELIKSIR „NOGUEIRA“

Jest używany skutecznie w następujących chorobach: skrofule, bubony, zapalenie macicy, cieczenie z uszów, wyłysy, fistule, raka syfilitycznego, przyszcze, białe upławy, wrzody i narośle, świerz, reumatyzm, plamy skórne, niedomaganie wątroby, bóle w piersiach, narośle na kościach, pulsowanie tętnic i wogóle wszystkie choroby pochodzące ze krwi.

Wielce skuteczny środek oczyszczający krwi

Porady lekarskie darmo

Każda osoba może otrzymać wskazówki do leczenia swojej choroby. W tym celu należy wysłać czytelny adres w kopercie z nazwą i wyjaśnieniem symptomów swojej choroby, wieku, zatrudnienia i dotychczasowego leczenia — pod adresem: Caixa Postal Nro 2398 „Medico“, Rio de Janeiro.

Dr. Alpio de Campos

Lekarz i Chirurg-Dentysta Kurytyba Pracę Cel. Eneas N. 7 I Godziny przyjęć: od 2 do 5 po południu

Dominik Kurecki

Polski zakład krawiecki przy ul. Dr. Marley Nr. 61. Wielki wybór materiałów na ubranie. Zamówienie wykonuje się w razie potrzeby w 24 godziny. Robota gwarantowana CENY NISKIE.

Fabryka cukierków

AURORA Józefa Kuli. Fabryka cukierków w najlepszych gatunkach i kamieni owiniętych w papier „balas“ we wszystkich odmianach. Ul. Martin Affonso N. 100 Kurytyba — Parana — Brazil

Cudowna maść

„Springera“ Kiedy inne środki zawiodły to maść pomaga doskonale przy zapaleniach, wrzodach, odczasieniach i oparzeniach. Sprzedaż hurtowa i detaliczna

Minsrva

Drogeria i apteka Kurytyba — Praça Tiradentes 57

Casa Baitschman

Maucicio & Irmao Kurytyba Pracę Zacharias Nr. 12 poleca MEBLE WSZELKIEGO RODZAJU z własnej fabryki jako to: bufety, stoły, krzesła, łóżka, materace i t. d. po cenach najniższych

Tedeschini & Irmaci

Fabryka ciast pożywnych, luby kukurydzianej i kawy mielonej. Wielki młyn do maki żytniej. Av. 2 de Novembro 248-249

ZA DARMO

Wszystkim, którzy cierpią na choroby płuc jak bronchit, astma, uciążliwy kaszel, chroniczny, katar, grypa lub osłabienie płuc udzielam za darmo lekstwa, które ich wyleczy w kilku dniach. Nadesłajcie swój adres do Mariji G. de Andrade, Travessa do Quartel 9, São Paulo (Cidade)

A Vencedora

Fabryka karnielków i cukierków różnego gatunku tańszych i czołowych owiniętych w papier („balas“), malinowych, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych, bananowych i mlecznych. Prócz tych mam jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. Uprasza Sz. Rodaków o łaskawie przekonanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Franciszek Lechowski Kurytyba — Rua Cabral N. 59 — Parana

Casa de Saude »Sao Francisco«

Dom Zdrowia -- Klinika prywatna

Dr. Jorge Meyer Filho

Kurytyba, Ulica São Francisco 25

Na nowo urządzona, nowoczesna klinika. — Największa czystość. Uprzejma obsługa. — Ceny przystępne. Nowoczesny aparat Roentgena. — Diatermja. — Sztuczne ultra-fioletowe promienie słoneczne. — Zystoskopia i t. d.

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, zastosowanie sztucznego, pneumothora przy osobach cierpiących na płuca.

GODZINY PRZYJĘĆ: od 10 do 11.30 i od 4 do 6 godz.

WIELKI SKLEP POLSKI MABCINA SZYNDY i SKA

PLAC TRADENTES N. 19 ma zawsze na składzie: mąkę pszeaną, żytnią i kukurydzianą, cukie ryż, sól, śledzie, sliwki, rodzynki i konserwy owocowe. Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki. Trunki w najlepszych gatunkach krajowe i zagraniczne. Kupuje produkta rolne jako: kukurydzę, fasole, ziemniaki, masło, jaję, drzewo itp.

SPZEDAŻ NA KOLONJE HUTOWNIA I DETALICZNA CENY PRZYSTEPNE Posiada filje w Thomaz Coelho i Arankurii

Dr. Antoni Rydygier (Ruediger) Kurytyba

Prof. Dr. Antoni Rydygier (Ruediger) specjalista w chirurgii, chorobach kobiecych i dróg moczowych.

Przyjmuje w swej nowo urządzonej klinice chirurgicznej przy Avenida 7 de Setembro N. 69 (narożnik rua Ruffe) od godz. 3 do 5.

PIWO MARKI „CRUZEIRO“ Dla smakoszy!

Nasze gatunki: Cruzeiro Pilsen, Pombo, Cometa, Cruzeiro Ciemne, szops.

APTEKA „ESPHINGE“

J. M. DE MILASCH KURYTYBA, UL. COMEND. FARAUJO N. 7 Zupelne odnowiona, ta nowo bogato zaopatrzona i na zaufanie zasługująca. Recepty lekarskie wykonuje sam właściciel sumiennie i prędko. Rzetelna cena!

Prawdziwe utrepienie

dla dzieci i dorosłych, stanowią w ciepłych krajach tworzące się w wewnętrznych ludzkich różnego rodzaju ropaki i wywołwane przez nie choroby. Jakże małe, jedynie za pomocą mikroskopu widzialne stworzenia mieszają się, pasosy w karkach przewodu pokarmowego w mniejszych lub większych ilościach i żywią się sokami, których ostwoiek do życia potrzebuje. Przesto ropaczki te nazwa można raczywiście gąbiciełami organizmu ludzkiego. Jeżeli bowiem tych własnych soków ciała brakuje człowiek upada przedwcześnie na siłach, rozpada się nieomal, zdolności umysłowe zanikają, nadoż zjawiają się bóle w głowie i w plecach i ogólne zniechęcenie, słabość i t. d. Ciało ludzkie, zwiada u dzieci, jest wtedy bardzo skłonne do suchot i innych ciężkich chorób nieuleczalnych. Wiedza już od dawna zajmuje się usuwaniem tych szkodników z ciała człowieka, lecz dopiero w ostatnim czasie udało się wynaleźć niemożliwy środek, a tym jest

Cudowny Vermipurgol Milka

(rozwojenie nr. 915-6 6.1919) Stwierdzono, że w ciepłych krajach na 100 ludzi 95 cierpi na te robaczki. Niech każdy użyje tego środka chociażby tylko dla zabezpieczenia. Rodzice niech uważają życie swoich dzieci. Bada się zdrowo, silnie i dobrze rozwijać się będą. Dorosli również czują się będą zarowni i silniejsi. Do nabycia we wszystkich aptekach i w Laboratorjum „Milka“ Pharmacia Espingue — Kurytyba — Rua Comendador Araujo N. 7. Na przyjmować nigdy podobnych środków lekarskich. Jedynie „Vermipurgol“ jest gwarantowany. Nigdy się nie dać skłonić do przyjmowania innego preparatu i zalecano często jako „także dobry“.

CASA HELVETIA

Fabryka posadzki i płyt kamiennych JAKOBA THOMMENA

Pracownia i skład przy ul. Visconde de Guarapuava, 47 Kurytyba — Parana — rarytja

Pierwszorzędna pracownia ozdób buco-wianych (ornamentos para construcções). Wyroby artystyczne z marmuru sztucznego, granitu, mozaiki etc. etc.

POMNIKI I OZDOBY DLA GROBÓW

ESCOLA PRATICA DE COMMERCIO

Praktyczna Szkoła Handlowa Kurytyba — ul. Dr. Marley N. 108 ob. Filja: Rio de Janeiro — rua S. Jose 106 Jedyna szkoła, która gwarantuje doskonałą naukę handlową, albowiem posiada zorganizowane biura dla nauki technicznej: tartakowej, handlowej i przedsiębiorstwa herwy matie. Kompletny kurs miesięczny. Nie wyciąga się egzaminu wstępnego. Wpisy mogą być ukutezione każdego czasu. Ucz się także pisania na maszynie

BRONCHITINA "CHAVES" O VERDADEIRO ESPECIFICO DAS TOSSES

Mieczysław Gosławski

Chirurg-Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki.

Wymowania i leczenia zębów bez bólu.

Od 8 do 11 i od 1 do 7

Rua Dezembargador Motta N. 6

CASA IDEAL ALBERTO C. ELIAS

CURITYBA

rna Jose Bonifacio N. 9 (w pobliżu katedry) Skład mieści się w tym samym domu jak dawniej obok rzeźni Garmatra

FILIA: Rua 15 de Novembro N. 31

Ogromny wybór obawia

wszelkiego rodzaju po cenach najniższych

Kalósze Wykonane na wzór trzewików do sznurowania BARZO PRAKTYCZNE I ELEGANCKIE

Polska fabryka makaronu i kawy Sao Miguel

FIRMY GONTARSKI & SKA

Kurytyba Ulica Iguassu N. 246

Teofon N. 489 Skrzynka pocztowa 278

Poleca swoje wyroby w najlepszym gatunku

Pracownia mebli Józefa Skrocha w Kurytybie

Ul. Saldanha Marinho N. 94

Wyrobia wszelkiego rodzaju meble, i wszelkie wyroby stolarskie

PO CENACH PRZYSTEPNYCH

Księgarnia i Drukarnia

Antoni Rydygier & Cia. Limtd.

RUA BARAO DO SERRO AZUL N. 6 CURITYBA

Księgarnia: Książki w językach: polskim, portugalskim i francuskim. Książki szkolne i pomoce naukowe dla szkół polskich i brazylijskich. Materjały piśmiennicze oraz książki handlowe dla wszelkich biur. Słownik Polsko-Portugalski

Drukarnia: Przyjmuje się zamówienia na roboty drukarskie i wykonuje je natechniczo po cenach bardzo niskich, w językach polskim i portugalskim. Dewocjonalja: Rozdańca, książeczki do nabożeństwa krajowego i zagranicznego, wydawane w. Figury, figurki, krzyżki, obrazki, medaliki i t. d. Posiada na składzie Elementarza K. Licha.

CASAMETAL

Jose Hauer Junior e Cia

Kurytyba

Rua 15 de Novembro Nr. 44

Wielki skład żelaza i stali, w sztabach i w płytach, śrub, gwóźdź, rur, żaluzji i innych żelazstwa do wszystkich rodzajów maszyn

Wszelkiego rodzaju ziemiosa i maszyny

Oleje, szkła, drud, gładki i kołczasty, maszyny rolnicze i t. d. Nadchodzi codziennie transporty piługow

APTEKA TELL DROGERJA

SIGEL, ETZEL E CIA.

KURYTYBA — ULICA 15 DE NOVEMBRO 93

Pod kierownictwem aptekarza K. Kleemann

Fermento TELL: Najlepszy środek do robienia ciasta i pieczywa różnego rodzaju. Recepty za darmo. Xarope „Baby“: Powny i zagwarantowany środek na silny kaszel, przeziębienie, influenzy, grype, kokuks i t. p. Vermicida TELL: Największy wróg wszystkich robaków we wszystkich częściach ciała dzieci i dorosłych. Farby TELL: są najlepsze do farbowania ubrań i sukien. Do nabycia we wszystkich kolorach

REUMATOLIN

Bardzo dobry środek na reumatyzm, na wzmocnienie nerwów, na ból zębów i wogóle wszystkie bóle w kościach i w mięśniach częściach ciała czyli muszkułów.

RECEPTY LEKARSKIE WYKONUJE SIĘ PRĘDKO SUMIENNIE I TANIO

Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne

Mówi się po polsku

Wiadomości

Włos

PIEŹ OGŁOSI... W KTÓREJ... STANOWCZO... ROJEKTOWI P... CIOŁOW CHE... dmawiając wyzn... Katolicy, Kato... encje z prześci... ryznał chrześci... lawnych, protest... widać, Watykan... Katołctki za je... Kościół, założony... Wielkika ostatni... wielkim ciorem c... nieli nadzieję na... rozumienia z Wa... wie połączenia w... łów chrześcijańs... doak nie mógł... Katolicy wierzą... w. jest namiestn... nieomyślność w... Ślad wypływa, i... przyjął wszystkie... nie, jako natchni... Idąc na ustęps... sprawie, Papięz... na podstawie Kos... W Watykanie ot... wierający wyr... Papięza, w... dzów bolszewick... lina i innych. C... skazany na ści... wicka działalnoś... iż list ten wpra... i jego otoczenie... Rząd sowiecki p... że skazywanie... jest blażństwem... mituje bolszewi... światem, i ogło... nie wysłał tego... SKAZANIE O... NA W... Jak już poda...

MACIEJ WIERZ

Pieść Mar

(Dok... Bo jakże? Dni... kiewicz przybył... szynowej i ostat... Olszynowa zaś... przedać Wilczko... mamrotala. A to... weźmie, w chacie... kaję, a to czy s... mogła. Więc W... baba kręci, by z... jeśli Pietrzykowi... wszystko stracon... Chodź! tedy i... Olszynowej oka... piesek, przed zło... jący. A kole ósm... cem w stronę Ino... Tak idąc, ujrza... sta nadjeżdżając... nieg trzech miejs... miecku gdałi. J... Jeszcze Marcin... zawołał: — Hail! Czy... — Tak, do Ols... polsku obrośli s... — Pan Pietrzyk... — A o co to?... — Idę z ważn... sehr wichtiges... uroczyście, pod... Obejrzał sobie... nagle języka, któ... gabszy, używają... koby z przetrac... — Dobrze, że... Messzczęście nad... się we wsi, że p... dla siebie targu... darstwo, jeno d... Strasznie lud ws... to oburzonu, i... wstąpić, to nie... ka... Dzień sądn... — Jaktó? — W... trzykiewicz, boją... ros z ręki nie... mnie kupować n... gospodarstwo za... — Nie wolno!... wsi, że nie wol... — A ciekawy... — Bez to, że... chęć. — Nikt mi ni... — Jaksie ca...

Wiadomości ze świata

Włochy

APIEŻ OGŁOSIŁ ENOYKLIKE... W KTÓREJ WYPOWIADA... STANOWCZO PRZECIWKO... ROJEKTOWI POŁĄCZENIA KOŚCIOŁÓW CHRZESCJANSKICH...

Rosja SKAZANIE OBOZJCIONISTÓW NA WYGNANIU.

Jak już podawaliśmy, rząd so...

wiecki skazał szereg wybitnych opozycjonistów na wygnanie. Rakowski został zesłany do Astrachanu, Kamieniew do Penzy, Zinowiew do Tambowa...

Czechy

WYSTAWA SZTUKI POLSKIEJ W PRADZE.

Otwarta w Pradze wystawa sztuki polskiej spotkała się z niezmiernie życzliwym przyjęciem ze strony prasy czeskiej.

Wystawa obejmuje wyłącznie dzieła artystów żyjących. Sztuka krakowska reprezentowana jest przez 32 artystów...

Z innych grup artystycznych reprezentowane są na wystawie, Rytm (Borowski, Kramsztyk, Kuna, Niesiołowski, Pruszkowski, Skoczylas, Stryjeńska, Wasowicz i Wittig)...

Ogółem zgrupowano na wystawie praskiej 52 nazwiska polskich plastyków. Katalog obejmuje 333 numery.

Wiadomości z Polski

DRAMAT NA TLE RELIGIJNYM Historia małżeństwa i kolektynego pożycia Bronisława i Anny Kwiatkowskich z Lublina może służyć za temat kilkutomowego romanu.

Przed trzema laty Kwiatkowski z zawodu ogrodnik, zawarł znajomość z żydówką, 18-letnią Lają Łukowską, mieszkającą z matką Etlą przy ulicy Bojanowskiej nr. 2.

Rodzina jednak nie chciała pogodzić się »mezaljansem« Laji i nie przebiegając w środkach, postanowiła poróżnić młodych za wszelką cenę.

i szyskany zmusił Kwiatkowskiego do opuszczenia stolicy. Zamieszkał oni najpierw w Jabłonie, a potem w Lublinie.

Tam odbyła się konfrontacja Kwiatkowskiego z żoną oraz jej matką i wujem. Anna K. przysłała do urzędu z zacerwienionymi od płaczu oczami, z wyrazem ukrywanego bólu na twarzy.

Matka i wuj zeznawali, że Kwiatkowski źle obchodził się z żoną, bił ją, morzył głodem, katował poprostu i to wszystko właśnie nakłoniło Annę do ucieczki...

— Tak Kwiatkowski uszom nie wierzył. Na żądanie potwierzenia potwierdzenia, Anna rozczła się. Rodzina triumfowała, dopięła celu.

Opuszczony mąż nie mógł przeboleć straty. Wychodząc z urzędu śledczego na schodach Kwiatkowski napił...

się karholu i z jękiem osunął się na ziemię. Wezwano Pogotowie ratunkowe. Lekarz po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł desperata do szpitala św. Rocha.

S. P. ANTONI OSUCHOWSKI Dnia 9 stycznia zmarł w Wareszowie sp. mecenas Antoni Ossuchowski. Był to jeden z najświetlejszych obywateli polskich...

Sp. Antoni Ossuchowski umiał na każdy szlachetny cel zdobyć pieniądze. To też zapal jego i gorąca wiara udzielała się licznym osobom...

PIERSI rozwinięte, wzmocnione i upięknione Pastą Rosyjską Dr G. Ricabala. Jedyny środek, który w przeciągu dwóch miesięcy zapewni rozwój i jedność piersi...

Zobaczcie świadectwa i uznania, które się znajdują przy pudełku. Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych aptekach, drogeriach i perfumeryjach w Brazylji.

MACIEJ WIERZBIŃSKI Pięść Marcina Wilczka.

(Dokończenie) Bo jakże? Dnia tego miał Pietrzykiewicz przybyć ze zadatkami do Olszynowej i ostatecznie targu dobić...

Pietrzykiewicz spał, jakoby miech kowalaki. Zesł inni pytali, czemu to Wilczek wyszedł naprzeciwko z ostrzeżeniem.

Wspomnienie o generale Bemie.

Kilka lat z życia bojownika wolności. Na wiosnę zostaną sprowadzone do Polski zwłoki generała Bema. Nie wszyscy może pamiętają, kim była ta osobistość...

o powstaniu listopadowym wraca do Warszawy i tu mianowany majorem, był jednym z szefów naszej artylerji. Oznaczył się zwłaszcza w bitwie pod Ostrołęką...

nym wodzem w Siedmiogrodzie nad 8000 żołnierzy. Stawa i męstwo czarnego generała sprawiły, że oddział jego liczył niebawem 40000 ludzi...

Wesoły kącik

ROZTARGNIENIE. — POCO ten wczesek na chustec od nosa? — A to żona mi go zrobiła, żeby mi nie zapominał rzucić jej listu do skrzynekki.

Pijolo "ASTRA - PILSEN" Piwo nie doścignione w swoim smaku

Bozmaitości.

KRÓL MASZYNISTA.

W Bułgarii nastąpiło w tych dniach otwarcie odcinka kolejowego Levsy — Łowecz.

Na uroczystość otwarcia tej linii przybył na stację Levsy też król bułgarski Borys z kilku ministrów, a po zwykłych przemowach i przecięciu wstęgi, zamykającej tor kolejowy, król — ku ogólnemu zdumieniu obecnych — dał znak maszyniście pociągu, oczekującego na ruszenie z miejsca, aby opuścił lokomotywę i sam zajmując jego miejsce, poprowadził pociąg po nowej linii.

Na krótkiej przestrzeni 46 i pół kilometrów, przez którą biegnie nowa kolejka, znajduje się 68 mostów, tudzież kilka tuneli i nasypów. Pomimo to król maszynista doprowadził pociąg z całą znajomością rzetelności do Łowczy, gdzie przedopuszczeniem lokomotywy przemówił z niej do ludności, wyrażając radość z powodu otwarcia nowej linii, stanowiącej ważny etap w rozwoju kolejnictwa bułgarskiego.

FALSZYWY OBRAZ UZNANY ZA PRAWDZIWY.

Zabawny spór toczy się obecnie w Holandji pomiędzy znawcami obrazów Rembrandta van Rhyjna, a pewnym cichym kopistą obrazów z południowej Holandji.

Malarz ten wyspecjalizował się w kopjowaniu dzieł Rembrandta, a ekopjowawszy ostatnimi czasy jedo z dzieł takich, nadsładował na nim nawet podpis mistrza i zaniósłszy pracę swą do pewnego antykwaryusza otrzymał za nią skromną sumę 25 guldenów, nie ukrywając bowiem, że obraz razem z podpisem jest kopją.

Antykwaryusz wystawił nabyty obraz w oknie swego sklepu i podał jego cenę na 50 guldenów, bo także nie chciał oszukać możliwego nabywcy.

Wkrótce pewien prawnik amsterdamski, uchodzący za znawcę obrazów Rembrandta, przechodząc przed sklepem antykwaryusza i zobaczywszy w oknie dzieło mistrza za tak bajecznie niską ceną, co pręcej kupił je, sądząc, że antykwaryusz nie ma pojęcia, co sprzedaje, poczem promieniejąc radością z tak szczęśliwego, jak mu się zdawało, nabytku, pokazał go coprędzej innym znawcom sztuki.

I o dziwo, wszyscy zgodzili się na to, że obraz, nabyty przez prawnika, jest bezsprzecznie oryginalnym dziełem Rembrandta! Wiadomość o tem rozeszła się szybko i do prawnika zaczęli się zgłaszać amatorzy ze świata dolarowego, ofiarując mu w końcu za obraz 50.000 dolarów, ale nabywca nie chciał nawet za tę sumę pozbyć się swego skarbu.

Oczywiście, że wiadomość o szczęśliwym nabytku prawnika dostała się też do dzienników. Przeczytał ją między innymi i ów skromny kopista z Holandji południowej, oburzony więc zasiadł natychmiast do stołu i napisał do dzienników protest przeciwko temu interesowi, dowodząc w swym liście, że obraz, tak wysoko ceniony, jest tylko kopją, nie zaś oryginałem, o czym donieść, jako człowiek uczciwy, uważa sobie za obowiązek.

I oto stała się rzecz zabawna. Kopista nie znalazł wiary! Żaden ze znawców o nazwiskach głośno brzmiących nie chciał się przyznać do błędu, kopja więc, sprzedana przez autora za 25 guldenów, uchodzi nadal za oryginał Rembrandta!

DEZERTER Z ODWAGI.

Jeszcze podczas wielkiej wojny niejaki Emil Berger, liczący wówczas niespełna lat osiemnaście, usiłował zaciągnąć się do armji francuskiej, nie przyjęto go jednak do szeregów ze względu na wiek i wygląd młodzieńczy. Niezadowolony z tego, przywdział mundur ojcowski i udał się w drogę, pościągający był do odpowiedzialności

za bezprawne noszenie mundur. Wreszcie doczekawszy się wieku popisowego, Berger dostał się do wojska i mógł nosić mundur, do którego tak wzdychał. Niestety, czekało go rozczarowanie. Zamiast do służby frontowej, wyznaczono mu stanowisko obsługującego stację wojskowych gołębi pocztowych w Strassburgu.

Tego już było za dużo dla wojowniczego chłopca. Pewnego wiedz dnia zrzucił mundur, uciekł ze Strassburga i dostawszy się do Algieru, tam zaciągnął się pod fałszywym nazwiskiem do Legji cudzoziemskiej.

Nareszcie osiągnął cel swych marzeń, wysłano go bowiem do Maroka. Berger walczył tam dzielnie z kablami Abd-el-Krima, uczestnicząc we wszystkich starciach. Cztery lata przeszły mu na tej ciężkiej służbie, uzyskał więc niedawno urlop i pojechał, aby się zabawić, do Paryża.

Nie udało mu się wszakże ta wycieczka. Poznany i aresztowany, musiał stanąć przed sądem wojskowym pod zarzutem dezercji.

Sędziowie jednak, wysłuchawszy szczerego przyznania się do winy tego szczególnego dezertera z odwagi i przekonawszy się z przedstawionych dokumentów, jak dzielnie spisywał się w Maroku, uwolnili go od wszelkiej odpowiedzialności.

NIEOCZEKIWANA ODPOWIEDZ.

W tych dniach opowiadał lord Dewar gronu przyjaciół w Londynie zabawną zdarzenie:

W roku ubiegłym przybył do Londynu, po raz pierwszy w życiu, przyjaciel jego, zamężny obywatel ziemski ze Szkocji.

Lord Dewar zaproponował uprzejmie wieśniakowi gościć w swym domu. Szkot przyjął propozycję tę skwapliwie, jak wiadomo bowiem szkoci znani są z oszczędności, graniczącej ze sknerstwem i zamieszkał u lorda Dewara.

I widocznie było mu z tem dobrze, bo schodził tydzień za ty-

godniem, a o odejździe nie myślał. Tak minął miesiąc. Zbliżało się Boże Narodzenie. Lord nieco, urażony tam zbytniem nadużywaniem gościny przez szkota, skorzystał z chwili i odezwał się dnia pewnego: — Oto nadchodzi Boże Narodzenie. Zapewne zechcesz, drogi przyjacielu, spędzić te święta w grodzie rodzinnym, przy żonie i dzieciach...

— Ach — przerwał mu szybko gość wzruszony — jakże ci jestem wdzięczny, serdecznie wdzięczny! Właśnie myślałem o tem, ale nie śmiałem prosić. Skoro jednak nie masz nic przeciwko temu, to przerwaj tu rodzinę moją.

I ścisnawszy gorąco dłoń oszłomionemu lordowi, pośpieszył do najbliższego biura telegraficznego.

NASZE POCHODZENIE.

Każdy człowiek ma 2 rodziców, 4 dziadków, 8 pradziadków, 16 pradziadków, 32 przodków w piątym, 64 w szóstym, 128 w siódmym, 256 w ósmym, 512 w dziesiątym, 1024 w dziesiątym pokoleniu. W szesnastym pokoleniu ma każdy 65.532 przodków. Szesnaste pokolenie obejmuje czas mniej więcej 500 lat. Pomiedzy 65.532 przodkami, których miał każdy z żyjących obecnie ludzi w 14 stuleciu, znajdować się będą zapewne osoby z różnych stanów i klas społecznych, biedni i bogaci uczeni i nieuczenni. Nikt też z żyjących nie może znać wszystkich przodków swoich, choćby księgi rodowe (jakie zwykle posiadają rodziny możne) były nie wiem jak starannie i obszernie spiswane. Z tego

Kolonja „Santa Barbara”

5500 lotów po 10 alkierów

Polozenie: Na lewym brzeżu rzeki Igassu, w niedalekiej odległości od stacyi kolejowych Porto União i União da Victoria. Doskonała droga automobilowa: Porto-Victoria-Maqueirinha.

Ceny: 1 lot 10-cio alkierowy od 1'700\$000 do 2'500\$000. Ziemię do uprawy—lasu pinjorowe—herwale.

Informacje: Biuro „Empreza Colonizadora St. Barbara União da Victoria -- rua Visconde de Nacar 38.

dale, chcą pogodzić poważnioną stronę rzecze do pani Klótnickie!

— No, kiedy się już to stało, że pani rozbiła salaterkę na głowie pana Migdalskiego, jest to czyn, którego pani żałuje!

— O tak, panio sędzio... Szkoda salaterki, dalem za nią 15 lotów.

WYKSZTAŁCONE MŁDZIEŃSTWO.

— Słyszałem, że pan się ożenił i to z bardzo wykształconą damą.

— Tak rzeczywiście, moja żona mówi czterema językami, ja również, ale pomimo to nie możemy się jakoś porozumieć.

ZAGALAFOWAŁ SIĘ

Agitator komunistyczny: „Towarzysze, — jak będzie dyktatura proletariatu, to będziecie wszystko mieć: i pracę i chleb, i mieszkanie, fabryki, wiedza, wojsko, czarodziejczkę i co zechcecie. Będziecie mogli burżujów i kontrrewolucjonistów tuzinami co godzinę rozstrzeliwać, każdego rozstrzelając będziecie mogli, który się wam nie spodoba. A gdy nie zechcecie tego, to my was rozstrzelamy...”

Stowarzyszenie Studentów „Sarmacja”

Budowa Domu Studentów w Kurytybie XXI.

Lista składek nr. 132, wydana na ręce W. Pana Prof. Piotra Lisowskiego w Erechim (Sede 13 de Maio)

Po 1\$000 Stanisław Skiba, Jan Rudnicki, Andrzej Eys, Stanisław Blaszczykiewicz, Franciszek Dziegielewski, Józef Skrzek, Józef Potulski, Jan Ścisławski, po 2\$000: Antoni Nędzusiak, Tomasz Kuzuska, Józef Magajewski Edmund Zajewski, Stefan Trzaska, Stanisław Bieńko, Stanisław Magajewski Stanisław Urban, po 5\$000: Piotr Lisowski, Kazimierz Urban, Ignacy Lisowski 1\$

Zebrał p. P. Lisowski 2\$18\$700 Suma poprzednio ogłosz. 2:18\$700 Razem 2:21\$700

Jeśli chcesz sprzedać

ziemię, zakier, dom, int ros wyrobiony, jakiegokolwiek narzędzia, artykuły i t. d. szybko i tanio, nie zwlekaj lecz każ nam zamieścić swe ogłoszenie w „Gazecie Polskiej”. Tysiące czytelników będzie czytać twe ogłoszenie wśród których znajdziesz się dużo osób, które chętnie skorzystają z Twojej oferty.

Jeśli chcesz kupić

interes, dom, ziemię, narzędzia lub jakiegokolwiek inne artykuły, przejrzyj ogłoszenia w „Gazecie Polskiej” a jeśli nie znajdziesz tam ogłoszonego artykułu napisz nam a my Ci zamieścimy ogłoszenie. Wśród czytelników znajdują się tacy, którzy Ci chętnie i po przystępnej cenie dostarczą żądaną rzecz.

Poszukujesz

osob Ci drogich, od których nie słyszałeś od wielu lat? Zamieść poszukiwanie w „Gazecie Polskiej” a Czytelnicy chętnie Ci pomogą odszukać ojca, matkę, braci, siostry, krewnych lub znajomych z kraju, o których nie słyszałeś po wyjeździe z Ojczyzny, a którzy po Tobie tutaj emigrowali.

Drobne ogłoszenia w „Gazecie Polskiej” kosztują bardzo mało. (Patrz tabelę ogłoszeń przy nagłówku na 1 stronie). Piszcie dzisiaj adresując tak:

„Gazeta Polska” — Kurytyba — Caixa B !

„Głos Polski”

Najstarsze pismo w Argentynie

WYCHODZI W KAŻDĄ NIEDZIELĘ

Prenumerata roczna: 7 pesow argentyńskich

Adres redakcji i administracji: Calle PARAGUAY 4023 lub CASILLA CORREO 1038 — Buenos Aires — Argentina

(Dwa tysiące i dwieście siedemnaście milów i siedemset rejsów) Kurytyba, 8 listopada 1927 r. Prezes: Jan Grzybowski Skarbnik Bud: Edward Jaworski

XXII.

Lista składek nr. 148, wydana na ręce Sz. Zarządu Polskiej Kasy Pogrzebowej w Porto Alegre.

Po 1\$000 Zygmunt Budzyn, Antoni Żak, Jan Olszewski, Andrzej Błuski, Jan Mlynarski, Władysław Jachowa, Stanisław Jurak, Ignacy Borda Szymon Rodak, Antoni Fraciel, Stanisław Raryżński Aleksander Szwob Józef Bedyk,

Cyryl Piela, Jan Wagner, Jan Kaczyński, Julian Przedmolski 5\$. Zebrał Zarząd Polskiej Kasy Pogrzebowej 21\$000 Suma poprzednio ogł. 2:21\$700 Razem 2:23\$700

(Dwa tysiące i dwieście trzydzieści ośm milów i siedemset rejsów) Kurytyba, 19 stycznia 1928 r. Prezes: Jan Grabski Skarbnik Bud: Edward Jaworski

CZYTAJCIE I ROZPOWSZECHNIJCIE „GAZ. TĘ POLSKĄ”

COSULICH Towarzystwo okrętowe w Trjescie Karty okrętowe „de chamadas” z Europy do Brazylii Znakomicie urządzone pośrednictwo w zamówieniach kart okrętowych „de chamadas” z głównych miast Europy, szczególnie z Polski. Agencja Centralna w Warszawie: „COSULICH LINE” ul. Świętokrzyska Nr. 25

Acosmalte G A R A N T I D O Naczynia z żelaza, lane, emaljowane wewnątrz na szaro! Są to jedyne naczynia, które opierają się niszczącej sile ognia nawet przy smażeniu potraw. Uwaga! Nie rozbijają się, nie pękają, ani nie kruszą się emalja. Przy gotowaniu nie przypala się ryż ani inne potrawy. Naczynia te lane z żelaza, emaljowane są z tego powodu godne polecenia, że są ekonomiczne, trwałe i higieniczne. — Specjalne korzyści z użycia naszych garnków: Prędko się ogrzewają, odporne na ogień, nadają się też dla kolonii, bo są bardzo tanie i trwałe jak jakiegokolwiek inne. S P R O B U J C I E ! Garnki te są do nabycia we wszelkich większych sklepach. Industrias Reunidas „ALBA” S. A - Rio